

Η ΟΛΛΑΝΔΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΟΙ ΔΙΜΕΡΕΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΛΛΑΔΟΣ - ΟΛΛΑΝΔΙΑΣ

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗΝ ΧΑΓΗ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

*ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ
2023*

Ιούνιος 2024

Πίνακας περιεχομένων

1	Οικονομία Ολλανδίας.....	1
1.1	Επισκόπηση της οικονομίας της Ολλανδίας	1
1.1.1	Η δομή της οικονομίας.....	1
1.1.2	Βασικά οικονομικά μεγέθη	1
1.1.3	Εξωτερικό εμπόριο	2
1.1.3.1	Εμπόριο αγαθών	3
1.1.3.2	Εμπόριο υπηρεσιών.....	9
	Επενδύσεις.....	11
	Ξένο επενδυθέν κεφάλαιο 2015-2022	
1.2	Στοιχεία της οικονομίας των επαρχιών.....	13
1.3	Οικονομικές προβλέψεις για το 2023.....	13
1.4	Οικονομικές σχέσεις Ολλανδίας	15
1.4.1	Ολλανδία – ΠΟΕ	15
1.4.2	1.4.1 Ολλανδία – Ευρωπαϊκή Ένωση.....	15
1.4.3	Συμμετοχή σε περιφερειακές οικονομικές / τελωνειακές Ενώσεις	15
1.4.4	Συμμετοχή σε διεθνή φόρα και ομάδες χωρών	15
2	Οικονομικές σχέσεις Ελλάδας – Ολλανδίας	17
1.5	Διμερές εμπόριο	17
1.5.1	Εμπόριο αγαθών	17
1.5.2	Εμπόριο υπηρεσιών	20
1.6	Άμεσες επενδύσεις.....	22
1.6.1	Επενδύσεις της Ελλάδας στη Ολλανδία	22
1.6.2	Επενδύσεις της Ολλανδίας στην Ελλάδα	22
1.7	Απολογισμός δράσεων οικονομικής διπλωματίας 2023	24
2	Συμπεράσματα – προτάσεις.....	25
2.1	Προοπτική ανάπτυξης διμερούς εμπορίου αγαθών και υπηρεσιών	25
2.2	Προοπτική προσέλκυσης επενδύσεων.....	26
2.3	Προτάσεις δράσεων ενίσχυσης εξωστρέφειας	27
3	Παράρτημα	28
3.1	Αναλυτικά στατιστικά στοιχεία.....	28
3.2	Χρήσιμες διευθύνσεις.....	31

Κατάλογος πινάκων

Πίνακας 1: Βασικά οικονομικά μεγέθη Ολλανδίας.....	1
Πίνακας 2: Εξωτερικό εμπόριο Ολλανδίας	2
Πίνακας 3: Εξαγωγές αγαθών Ολλανδίας.....	4
Πίνακας 4: Εισαγωγές αγαθών Ολλανδίας.....	5
Πίνακας 5: 10 Σημαντικότεροι προορισμοί εξαγωγών Ολλανδίας και η θέση της Ελλάδας – 2023	6
Πίνακας 6: 10 Σημαντικότεροι προμηθευτές Ολλανδίας και η θέση της Ελλάδας -2023.....	
Πίνακας 7: Εισπράξεις Ολλανδίας	9
Πίνακας 8: Πληρωμές Ολλανδίας	10
Πίνακας 9: 10 Σημαντικότεροι αγοραστές υπηρεσιών Ολλανδίας το 2022 και η θέση της Ελλάδας	10
Πίνακας 10: 10 Σημαντικότεροι προμηθευτές υπηρεσιών Ολλανδίας το 2022 και η θέση της Ελλάδας.....	11
Πίνακας 11: Επενδύσεις από και προς τη Ολλανδία (δισ. €).....	12
Πίνακας 12: Εμπορικό ισοζύγιο Ελλάδας – Ολλανδίας.....	18
Πίνακας 13: Ελληνικές εξαγωγές στη Ολλανδία – μεγάλες κατηγορίες.....	19
Πίνακας 14: Ελληνικές εισαγωγές από τη Ολλανδία – μεγάλες κατηγορίες.....	20
Πίνακας 15: Ισοζύγιο υπηρεσιών Ολλανδία	20
Πίνακας 16: Εισπράξεις της Ελλάδας από τη Ολλανδία (εκ. ευρώ).....	21
Πίνακας 17: Τουριστικές αφίξεις στην Ελλάδα από την Ολλανδία	21
Πίνακας 18: Πληρωμές της Ελλάδας στην Ολλανδία (εκ. ευρώ)	22
Πίνακας 19: Επενδύσεις της Ελλάδας στη Ολλανδία (εκ. ευρώ).....	22
Πίνακας 20: Επενδύσεις της Ολλανδίας στην Ελλάδα(εκ. ευρώ)	22
Πίνακας 21: Προοπτική ανάπτυξης διμερούς εμπορίου αγαθών και υπηρεσιών.....	26
Πίνακας 22: Προοπτική προσέλκυσης επενδύσεων από τη (χώρα).....	26

1 Οικονομία Ολλανδίας

Η Ολλανδία είναι η έκτη μεγαλύτερη οικονομία στην Ευρωπαϊκή Ένωση, διαδραματίζει σημαντικό ρόλο ως ευρωπαϊκός κόμβος μεταφορών και παρουσιάζει σταθερά υψηλό εμπορικό πλεόνασμα, σταθερές εργασιακές σχέσεις και χαμηλή ανεργία. Η βιομηχανία επικεντρώνεται στους τομείς επεξεργασίας τροφίμων, χημικών, διύλισης πετρελαίου και ηλεκτρικών μηχανημάτων. Ένας ιδιαίτερα μηχανοποιημένος γεωργικός τομέας απασχολεί μόνο το 2% του εργατικού δυναμικού, ωστόσο προσδίδει στην χώρα την θέση του δεύτερου μεγαλύτερου εξαγωγέα γεωργικών προϊόντων παγκοσμίως. Ο ολλανδικός χρηματοπιστωτικός τομέας ελέγχεται από τέσσερις εμπορικές τράπεζες που κατέχουν πάνω από το 80% του συνόλου των τραπεζικών περιουσιακών στοιχείων και είναι τετραπλάσιος σε μέγεθος του ολλανδικού ΑΕΠ. Ποσοστό 60% του ΑΕΠ της Ολλανδίας παράγεται από το εξωτερικό εμπόριο αγαθών και υπηρεσιών.

1.1 Επισκόπηση της οικονομίας της Ολλανδίας

Η οικονομία κατέγραψε αύξηση 0,1% το 2023, έναντι 4,5% το 2022 και 4,9% το 2021. Πρόκειται για ποσοστό είναι σημαντικά χαμηλότερο από ό,τι το 2022, όταν υπήρχε ακόμη μεγάλη ανάπτυξη μετά την πανδημία του κορωνοϊού. Τα επόμενα χρόνια, η ανάπτυξη θα είναι ελαφρώς υψηλότερη, στο 0,3% το 2024 και 1% το 2025. Ο πληθωρισμός από τα επίπεδα ρεκόρ 10% το 2022 μειώθηκε στο 4,1%.

Οι κύριες αιτίες της οικονομικής επιβράδυνσης ήταν η πτώση του παγκόσμιου εμπορίου και η νομισματική πολιτική της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας η οποία κρίθηκε αναγκαία για την καταπολέμηση του υψηλού πληθωρισμού.

Το δημοσιονομικό έλλειμμα το 2023 διαμορφώθηκε στο 0,9% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος, ωστόσο, αναμένεται να επιδεινωθεί τα επόμενα χρόνια, εν μέρει επειδή πρέπει να πληρωθούν περισσότεροι τόκοι για το χρέος της ίδιας της κυβέρνησης. Στη συνέχεια, το έλλειμμα θα αυξηθεί προς το όριο της ΕΕ του 3%.

Η ανεργία παραμένει χαμηλή στο 3,6% το 2023, αλλά αναμένεται να αυξηθεί στο 4% το 2024. Οι μισθοί κατέγραψαν αύξηση 5,9% το 2023 και αναμένεται περαιτέρω αύξηση 5,7% το 2024.

1.1.1 Η δομή της οικονομίας

1.1.2 Βασικά οικονομικά μεγέθη

Πίνακας 1: Βασικά οικονομικά μεγέθη Ολλανδίας

	2019	2020	2021	2022	2023
Ονομαστικό ΑΕΠ (εκ. €)	757 315	727 885	763 283	797 465	1.033.000
Μεταβολή ΑΕΠ *(%)	1,7	-3,8	5	4,5	0,1
Κατά κεφαλήν ΑΕΠ (€)	46.880	45.670	48.790	53.170	57.820
Ανεργία (%)	3,4	4,4	4,2	3,5	3,6
Πληθωρισμός (%)	2,7	1,1	2,7	10,0	4,1

Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)	1,8	-4,3	-2,5	0.0	-2,1
Χρέος Γενικής Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)	48,7	54,5	52,1	51,1	46,5
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (%ΑΕΠ)	9,9	7,8	9,5	5.5	10,2

* Η μεταβολή ΑΕΠ (%) βασίζεται στις τιμές του έτους αναφοράς 2015

Πηγή: NederlandscheBank / EUROSTAT

1.1.3 Εξωτερικό εμπόριο

Η υψηλή αξία των εξαγωγών αλλά και των εισαγωγών της Ολλανδίας οφείλεται στην ανάδειξη της ως διαμετακομιστικού κέντρου της Ευρώπης λόγω κυρίως του λιμένος του Ρότερνταμ, ο οποίος χρησιμοποιείται από μεγάλα ευρωπαϊκά και παγκόσμια δίκτυα πωλήσεων για την μεταφορά εμπορευμάτων, κυρίως από τρίτες χώρες προς τα κ-μ της ΕΕ. Το χαρακτηριστικό του διαμετακομιστικού εμπορίου μέσω του λιμένος του Ρότερνταμ είναι ότι τα εμπορεύματα δεν διέρχονται transit από την Ολλανδία, αλλά εισάγονται και, συνήθως εντός μικρού χρονικού διαστήματος, επανεξάγονται. Οι επανεξαγωγές αγαθών έχουν γίνει όλο και πιο σημαντικές για την ολλανδική οικονομία τις τελευταίες δεκαετίες. Σύμφωνα με την Στατιστική Υπηρεσία της Ολλανδίας, οι επανεξαγωγές έχουν αυξηθεί περισσότερο την τελευταία 20ετία συγκριτικά με τις εξαγωγές. Σημειώνεται ότι ο όρος επανεξαγωγές αναφέρεται σε εμπορεύματα που δεν κατασκευάζονται στην Ολλανδία αλλά εισάγονται στην χώρα και εν συνεχεία επανεξάγονται χωρίς να έχουν υποστεί σημαντική βιομηχανική επεξεργασία. Έτσι, η Ολλανδία ωφελείται από την μεταπώληση, την εκ νέου συσκευασία, την αποθήκευση και την μεταφορά των εμπορευμάτων.

Πίνακας 2: Εξωτερικό εμπόριο Ολλανδίας

Σε εκ. €	2019	2020	2021	2022	2023
Εξαγωγές αγαθών	515.264	482.713	586.604	733.984	865.717
Εισαγωγές αγαθών	459.893	423.823	526.951	679.062	780.159
Εμπορικό ισοζύγιο	55.371	58.890	59.653	103.783	85.558
Εξαγωγές υπηρεσιών	246.364	199.366	211.142	260.751	
Εισαγωγές υπηρεσιών	237.167	187.286	201.703	250.079	
Ισοζύγιο υπηρεσιών	9.198	12.080	9.439	10.672	

Πηγή: Nederlandsche Bank / CBS

**ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΟΛΛΑΝΔΙΑΣ ΑΝΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ
2021 -2023 (σε εκ. €)**

Γεωγραφική ενότητα	Εμπόριο	2021	2022	2023	Μερίδιο % επί συνόλου 2023
Ευρωπαϊκή Ένωση	<i>Εισαγωγές</i>	326.935	435.651	345.054.070	44,2%
	<i>Εξαγωγές</i>	451.620	617.309	614.903.805	71,0%
	<i>Ισοζύγιο</i>	124.685	181.658	265.362.361	
Ασία	<i>Εισαγωγές</i>	118.491	153.833	233.708.037	30,0%
	<i>Εξαγωγές</i>	61.911	84.639	92.110.601	10,6%
	<i>Ισοζύγιο</i>	-56.580	-69.194	-141.597.436	
Αμερική	<i>Εισαγωγές</i>	62.425	108.299	114.271.439	14,6%
	<i>Εξαγωγές</i>	45.445	91.891	61.137.763	7,1%
	<i>Ισοζύγιο</i>	-16.980	-16.409	-53.133.675	
Αφρική	<i>Εισαγωγές</i>	13.404	22.181	26.788.962	3,4%
	<i>Εξαγωγές</i>	16.834	2.623	17.072.222	2,0%
	<i>Ισοζύγιο</i>	3.430	-558	-9.716.744	
Ωκεανία	<i>Εισαγωγές</i>	2.684	4.124	4.500.991	0,6%
	<i>Εξαγωγές</i>	4.380	5.243	5.570.670	0,6%
	<i>Ισοζύγιο</i>	1.696	1.119	1.069.679	
Λοιπές χώρες	<i>Εισαγωγές</i>	3.012	9.618	55.836.499	7,2%
	<i>Εξαγωγές</i>	6.415	16.784	74.795.723	8,6%
	<i>Ισοζύγιο</i>	3.403	7.166	18.959.224	
ΣΥΝΟΛΟ	<i>Εισαγωγές</i>	526.951	733.706	780.159.980	
	<i>Εξαγωγές</i>	586.604	837.489	865.717.784	
	<i>Ισοζύγιο</i>	59.653	103.783	85.557.804	

Πηγή: CBS

1.1.3.1 Εμπόριο αγαθών

Τα κυριότερα εξαγόμενα προϊόντα της Ολλανδίας κατά το 2023 σύμφωνα με την Στατιστική Υπηρεσία της Ολλανδίας, αποτυπώνονται στον ακόλουθο πίνακα:

Πίνακας 3: Εξαγωγές αγαθών Ολλανδίας

Δασμ. Κλάση	Προϊόν	2021	2022	2023	Μεταβολή 2023/2022
	αξία: χιλ. €				%
27	ΟΡΥΚΤΑ ΚΑΥΣΙΜΑ, ΟΡΥΚΤΑ ΛΑΔΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΑΞΗΣ ΑΥΤΩΝ. ΑΣΦΑΛΤΩΔΕΙΣ ΥΛΕΣ. ΚΕΡΙΑ ΟΡΥΚΤΑ	74.195.634	154.956.953	136.296.474	-12,0%
84	ΠΥΡΗΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΔΡΑΣΤΗΡΕΣ, ΛΕΒΗΤΕΣ, ΜΗΧΑΝΕΣ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΕΠΙΠΟΝΗΣΕΙΣ. ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ ΤΩΝ ΜΗΧΑΝΩΝ Ή ΣΥΣΚΕΥΩΝ	76.286.619	83.292.472	121.812.968	46,2%
85	ΜΗΧΑΝΕΣ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΥΛΙΚΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΡΗ ΤΟΥΣ. ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΕΓΓΡΑΦΗΣ Ή ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΤΟΥ ΗΧΟΥ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΕΓΓΡΑΦΗΣ Ή ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΤΩΝ ΕΙΚΟΝΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΗΧΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ, ΚΑΙ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ ΑΥΤΩΝ	59.355.901	59.879.280	111.873.823	86,8%
30	ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ	31.433.561	27.299.305	53.109.209	94,5%
90	ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΟΠΤΙΚΗΣ, ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ Ή ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑΣ, ΜΕΤΡΗΣΗΣ, ΕΛΕΓΧΟΥ Ή ΑΚΡΙΒΕΙΑΣ. ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΙΑΤΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ. ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΑΥΤΩΝ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ Ή ΣΥΣΚΕΥΩΝ	34.897.456	39.802.931	48.090.924	20,8%
87	ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ ΟΧΗΜΑΤΑ, ΕΛΚΥΣΤΗΡΕΣ, ΠΟΔΗΛΑΤΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΟΧΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΧΕΡΣΑΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ, ΤΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥΣ	22.048.385	26.041.191	34.911.024	34,1%
39	ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΑΥΤΕΣ ΤΙΣ ΥΛΕΣ	27.357.003	31.146.068	26.712.609	-14,2%
29	ΟΡΓΑΝΙΚΑ ΧΗΜΙΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ	18.979.689	23.052.746	20.626.258	-10,5%
38	ΔΙΑΦΟΡΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΤΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ	16.743.279	21.637.392	18.110.283	-16,3%
72	ΧΥΤΟΣΙΔΗΡΟΣ, ΣΙΔΗΡΟΣ ΚΑΙ ΧΑΛΥΒΑΣ	13.890.146	14.687.086	15.675.098	6,7%
04	ΓΑΛΑ ΚΑΙ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΑΣ. ΑΥΓΑ ΠΤΗΝΩΝ. ΜΕΛΙ ΦΥΣΙΚΟ. ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΒΡΩΣΙΜΑ ΖΩΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ, ΠΟΥ ΔΕΝ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΝΤΑΙ ΟΥΤΕ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΑΛΛΟΥ	8.943.670	12.128.888	11.971.784	-1,3%
06	ΦΥΤΑ ΖΩΝΤΑΝΑ ΚΑΙ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΤΗΣ ΑΝΘΟΚΟΜΙΑΣ	11.907.877	11.558.542	11.951.578	3,4%
02	ΚΡΕΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΠΡΟΙΟΝΤΑ ΣΦΑΓΙΩΝ, ΒΡΩΣΙΜΑ	9.353.256	11.019.542	11.680.423	6,0%
73	ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΧΥΤΟΣΙΔΗΡΟ, ΣΙΔΗΡΟ Ή ΧΑΛΥΒΑ	8.042.638	8.873.388	10.000.786	12,7%
22	ΠΟΤΑ, ΑΛΚΟΟΛΟΥΧΑ ΥΓΡΑ ΚΑΙ ΞΙΔΙ	6.887.604	7.879.712	9.259.633	17,5%
08	ΚΑΡΠΟΙ ΚΑΙ ΦΡΟΥΤΑ ΒΡΩΣΙΜΑ, ΦΛΟΥΔΕΣ ΕΣΠΕΡΙΔΟΕΙΔΩΝ Ή ΠΕΠΟΝΙΩΝ	7.233.677	7.031.311	9.196.063	30,8%
07	ΛΑΧΑΝΙΚΑ, ΦΥΤΑ, ΡΙΖΕΣ ΚΑΙ ΚΟΝΔΥΛΟΙ, ΒΡΩΣΙΜΑ	7.212.466	7.828.281	8.971.886	14,6%
61	ΕΝΔΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΝΔΥΜΑΤΟΣ, ΠΛΕΚΤΑ	5.948.957	6.652.292	7.999.682	20,3%
62	ΕΝΔΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΝΔΥΜΑΤΟΣ, ΑΛΛΑ ΑΠΟ ΤΑ ΠΛΕΚΤΑ	5.744.369	6.603.905	7.187.883	8,8%
15	ΛΙΠΗ ΚΑΙ ΛΑΔΙΑ ΖΩΙΚΑ Ή ΦΥΤΙΚΑ. ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΑΣΗΣ ΑΥΤΩΝ. ΛΙΠΗ ΒΡΩΣΙΜΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΜΕΝΑ. ΚΕΡΙΑ ΖΩΙΚΗΣ Ή ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	5.876.180	8.019.329	7.100.432	-11,5%

Πηγή: CBS

Πίνακας 4: Εισαγωγές αγαθών Ολλανδίας

Τα κυριότερα εισαγόμενα προϊόντα της Ολλανδίας κατά το 2023 σύμφωνα με την Στατιστική Υπηρεσία της Ολλανδίας ήταν :

Δασμ. Κλάση	Προϊόν	2021	2022	2023	Μεταβολή % 2023/2022
	αξία: χιλ. €				
27	ΟΡΥΚΤΑ ΚΑΥΣΙΜΑ, ΟΡΥΚΤΑ ΛΑΔΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΑΞΗΣ ΑΥΤΩΝ. ΑΣΦΑΛΤΩΔΕΙΣ ΥΛΕΣ. ΚΕΡΙΑ ΟΡΥΚΤΑ	84.167.673	170.754.068	149.075.892	-12,70%
85	ΜΗΧΑΝΕΣ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΥΛΙΚΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΡΗ ΤΟΥΣ. ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΕΓΓΡΑΦΗΣ Ή ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΤΟΥ ΗΧΟΥ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΕΓΓΡΑΦΗΣ Ή ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΤΩΝ ΕΙΚΟΝΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΗΧΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ, ΚΑΙ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ ΑΥΤΩΝ	67.127.546	72.267.703	115.705.526	60,11%
84	ΠΥΡΗΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΔΡΑΣΤΗΡΕΣ, ΛΕΒΗΤΕΣ, ΜΗΧΑΝΕΣ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΕΠΙΠΡΟΣΕΙΣ. ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ ΤΩΝ ΜΗΧΑΝΩΝ Ή ΣΥΣΚΕΥΩΝ	61.091.576	67.702.775	95.030.807	40,36%
30	ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	21.630.235	23.117.646	42.701.206	84,71%
87	ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ ΟΧΗΜΑΤΑ, ΕΛΚΥΣΤΗΡΕΣ, ΠΟΔΗΛΑΤΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΟΧΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΧΕΡΣΑΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ, ΤΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥΣ	26.428.973	29.282.273	39.414.420	34,60%
90	ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΟΠΤΙΚΗΣ, ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ Ή ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑΣ, ΜΕΤΡΗΣΗΣ, ΕΛΕΓΧΟΥ Ή ΑΚΡΙΒΕΙΑΣ. ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΙΑΤΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ. ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΑΥΤΩΝ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ Ή ΣΥΣΚΕΥΩΝ	26.655.731	32.449.987	39.142.649	20,62%
39	ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΑΥΤΕΣ ΤΙΣ ΥΛΕΣ	17.623.366	20.413.490	18.664.028	-8,57%
29	ΟΡΓΑΝΙΚΑ ΧΗΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	14.465.778	18.223.669	16.341.332	-10,33%
38	ΔΙΑΦΟΡΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ	13.756.341	16.900.672	14.875.984	-11,98%
72	ΧΥΤΟΣΙΔΗΡΟΣ, ΣΙΔΗΡΟΣ ΚΑΙ ΧΑΛΥΒΑΣ	11.351.694	12.676.755	14.053.823	10,86%
76	ΑΡΓΙΛΙΟ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΑΡΓΙΛΙΟ	6.573.149	8.680.317	11.379.810	31,10%
08	ΚΑΡΠΟΙ ΚΑΙ ΦΡΟΥΤΑ ΒΡΩΣΙΜΑ, ΦΛΟΥΔΕΣ ΕΣΠΕΡΙΔΟΕΙΔΩΝ Ή ΠΕΠΟΝΙΩΝ	7.180.532	7.530.243	9.534.588	26,62%
73	ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΧΥΤΟΣΙΔΗΡΟ, ΣΙΔΗΡΟ Ή ΧΑΛΥΒΑ	8.154.064	9.372.702	9.264.598	-1,15%
61	ΕΝΔΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΝΔΥΜΑΤΟΣ, ΠΛΕΚΤΑ	6.867.689	8.527.437	8.854.384	3,83%
94	ΕΠΙΠΛΑ, ΕΠΙΠΛΑ ΙΑΤΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΑ. ΕΙΔΗ ΚΛΙΝΟΣΤΡΩΜΝΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΜΟΙΑ. ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΦΩΤΙΣΜΟΥ ΠΟΥ ΔΕΝ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΝΤΑ Ή ΔΕΝ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΑΛΛΟΥ. ΛΑΜΠΕΣ-ΡΕΚΛΑΜΕΣ, ΦΩΤΕΙΝΑ ΣΗΜΑΤΑ, ΦΩΤΕΙΝΕΣ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΠΙΝΑΚΙΔΕΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΜΟΙΑ ΕΙΔΗ. ΠΡΟΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	8.641.919	9.128.709	8.615.374	-5,62%
62	ΕΝΔΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΝΔΥΜΑΤΟΣ, ΑΛΛΑ ΑΠΟ ΤΑ ΠΛΕΚΤΑ	6.971.732	8.610.926	8.418.378	-2,24%

15	ΛΙΠΗ ΚΑΙ ΛΑΔΙΑ ΖΩΙΚΑ Ή ΦΥΤΙΚΑ. ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΑΣΗΣ ΑΥΤΩΝ. ΛΙΠΗ ΒΡΩΣΙΜΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΜΕΝΑ. ΚΕΡΙΑ ΖΩΙΚΗΣ Ή ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	7.318.234	9.989.771	8.039.538	-19,52%
22	ΠΟΤΑ, ΑΛΚΟΟΛΟΥΧΑ ΥΓΡΑ ΚΑΙ ΞΙΔΙ	5.109.776	6.361.362	6.598.634	3,73%
48	ΧΑΡΤΙ ΚΑΙ ΧΑΡΤΟΝΙΑ. ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΚΥΤΤΑΡΙΝΗ, ΧΑΡΤΙ Ή ΧΑΡΤΟΝΙ	5.372.417	6.590.023	6.102.100	-7,40%
44	ΕΥΛΕΙΑ, ΕΥΛΟΚΑΡΒΟΥΝΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΕΥΛΟ	5.261.483	5.513.721	4.497.235	-18,44%

Πηγή: CBS

Πίνακας 5: 10 Σημαντικότεροι προορισμοί εξαγωγών Ολλανδίας και η θέση της Ελλάδας – 2023

A/A	Πελάτες	2021	2022	2023	Μερίδιο % επί του συνόλου 2023
		αξία σε εκ. €	αξία σε εκ. €	αξία σε εκ. €	
1	Γερμανία	133.397	187.754	194.743	22,5%
2	Βέλγιο	62.836	81.008	95.660	11,0%
3	Γαλλία	47.434	61.380	71.559	8,3%
4	ΗΠΑ	28.087	53.444	40.500	4,7%
5	Ην. Βασίλειο	38.004	52.688	48.216	5,6%
6	Ιταλία	25.485	34.119	34.842	4,0%
7	Ισπανία	18.448	26.381	29.349	3,4%
8	Πολωνία	18.400	21.644	25.535	2,9%
9	Κίνα	14.056	17.688	22.313	2,6%
10	Σουηδία	12.004	15.222	20.649	2,4%
34	Ελλάδα	2.719	3.675	4.700	0,5%
ΣΥΝΟΛΟ		586.604	837.489	865.717	

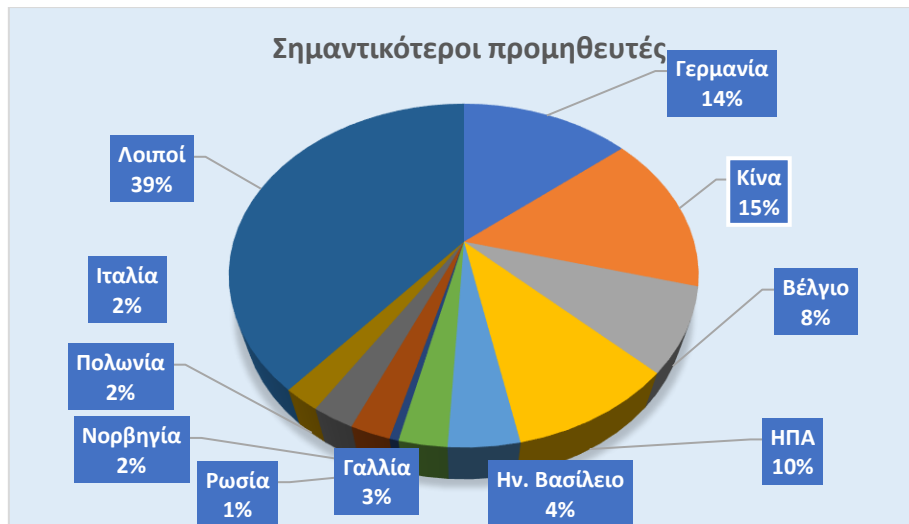
Πηγή: CBS

Πίνακας 6: 10 Σημαντικότεροι προμηθευτές Ολλανδίας και η θέση της Ελλάδας – 2023

A/A	Προμηθευτές	2021	2022	2023	Μερίδιο % επί του συνόλου 2023
		αξία σε εκ. €	αξία σε εκ. €	αξία σε εκ. €	
1	Γερμανία	91.798	111.923	109.383	14,02%
2	Κίνα	53.626	61.151	117.475	15,06%
3	Βέλγιο	52.253	65.571	61.796	7,92%
4	ΗΠΑ	40.098	66.054	75.813	9,72%
5	Ην. Βασίλειο	26.351	44.005	31.856	4,08%
6	Γαλλία	18.732	27.334	21.620	2,77%
7	Ρωσία	18.296	17.727	4.068	0,52%
8	Νορβηγία	18.296	24.049	18.149	2,33%
9	Ιταλία	15.094	17.923	19.287	2,47%
10	Πολωνία	14.678	16.369	16.847	2,16%
59	Ελλάδα	830	1.175	1.250	0,16%
	ΣΥΝΟΛΟ	526.951	733.306	780.159	

Πηγή: CBS

Η Ελλάδα κατέχει την 34^η θέση όσον αφορά στις εξαγωγές της Ολλανδίας.

Η Ελλάδα κατέχει την 59^η θέση όσον αφορά στις εισαγωγές της Ολλανδίας.

1.1.3.2 Εμπόριο υπηρεσιών

Πίνακας 7: Εισπράξεις Ολλανδίας (εξαγωγές υπηρεσιών)

αξία σε εκ. €	2021	% επί συνόλου	2022	% επί συνόλου	Μεταβολή %
ΣΥΝΟΛΟ	212.369		260.724		22,8%
Λοιπές επιχειρηματικές υπηρεσίες	61.816	29,1%	78.329	30,0%	26,7%
Μεταφορές	47.516	22,4%	60.639	23,3%	27,6%
Τέλη για χρήση πνευματικής ιδιοκτησίας	32.396	15,3%	36.798	14,1%	13,6%
Υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών, πληροφορικής και πληροφόρησης	31.788	15,0%	35.668	13,7%	12,2%
Ταξίδια	8.153	3,8%	15.674	6,0%	92,2%
Χρηματοοικονομικές υπηρεσίες	12.414	5,8%	11.935	4,6%	-3,9%
Βιομηχανικές υπηρεσίες	7.982	3,8%	10.008	3,8%	25,4%
Κατασκευές	2.683	1,3%	3.105	1,2%	15,7%
Υπηρεσίες συντήρησης και επισκευής	2.348	1,1%	2.452	0,9%	4,4%
Δημόσιες υπηρεσίες	1.952	0,9%	2.426	0,9%	24,3%
Άλλες προσωπικές, πολιτιστικές και ψυχαγωγικές υπηρεσίες	1.809	0,9%	2.137	0,8%	18,1%

Πηγή: ITC (IMF, UNSD, Eurostat, UNCTAD and WTO statistics)

Πίνακας 8: Πληρωμές Ολλανδίας (εισαγωγές υπηρεσιών)

αξία σε εκ. €	2021	% επί συνόλου	2022	% επί συνόλου	Μεταβολή %
ΣΥΝΟΛΟ	210.777		252.174		19,64%
Λοιπές επιχειρηματικές υπηρεσίες	69.565	33,0%	73.858	29,3%	6,17%
Μεταφορές	31.187	14,8%	37.712	15,0%	20,92%
Τέλη για χρήση πνευματικής ιδιοκτησίας	34.143	16,2%	34.593	13,7%	1,32%
Υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών, πληροφορικής και πληροφόρησης	19.076	9,1%	20.141	8,0%	5,58%
Ταξίδια	7.286	3,5%	11.191	4,4%	53,60%
Χρηματοοικονομικές υπηρεσίες	13.397	6,4%	16.236	6,4%	21,19%
Βιομηχανικές υπηρεσίες	8.731	4,1%	9.129	3,6%	4,56%
Κατασκευές	2.395	1,1%	2.194	0,9%	-8,39%
Υπηρεσίες συντήρησης και επισκευής	1.943	0,9%	2.518	1,0%	29,59%
Άλλες προσωπικές, πολιτιστικές και ψυχαγωγικές υπηρεσίες	2.368	1,1%	2.112	0,8%	-10,81%
Ασφάλειες	699	0,3%	808	0,3%	15,59%
Δημόσιες υπηρεσίες	163	0,1%	279	0,1%	71,17%

Πηγή: ITC (IMF, UNSD, Eurostat, UNCTAD and WTO statistics)

Πίνακας 9: 10 Σημαντικότεροι αγοραστές υπηρεσιών Ολλανδίας το 2022 και η θέση της Ελλάδος

Κατάταξη	Χώρα	αξία εξαγωγών εκ. €	% επί συνόλου	Μεταβολή % 2022/21
1	Γερμανία	35.122	13,5	23,1
2	Ην. Βασίλειο	29.951	11,5	3,6
3	ΗΠΑ	26.663	10,2	7,3
4	Ιρλανδία	22.700	8,7	31,4
5	Ελβετία	18.166	7	32,5
6	Γαλλία	15.188	5,8	23,9
7	Βέλγιο	15.168	5,8	18
8	Ιταλία	7.522	2,9	23,4
9	Σουηδία	6.065	2,3	17,3
10	Ισπανία	6.042	2,3	24,6
36	ΕΛΛΑΔΑ	1.161	0,4	33,5
	ΣΥΝΟΛΟ	260.751	100	19,0

Πηγή: CBS

Πίνακας 10: 10 Σημαντικότεροι προμηθευτές υπηρεσιών Ολλανδίας το 2022 και η θέση της Ελλάδος.

Κατάταξη	Χώρα	Αξία εξαγωγών εκ. €	% επί συνόλου	Μεταβολή % 2022/21
1	ΗΠΑ	47.311	18,9	18,0
2	Ην. Βασίλειο	31.447	12,6	-6,7
3	Γερμανία	28.353	11,3	23,0
4	Ιρλανδία	19.587	7,8	19,5
5	Γαλλία	17.781	7,1	25,8
6	Βέλγιο	16.178	6,5	15,2
7	Ισπανία	7.049	2,8	25,6
8	Ιταλία	6.791	2,7	21,7
9	Ελβετία	5.194	2,1	26,7
10	Πολωνία	4.185	1,7	-9,9
21	ΕΛΛΑΔΑ	1.622	0,6	25,9
	ΣΥΝΟΛΟ	250.079	100	19,3

Πηγή: CBS

Όπως προκύπτει από τους ανωτέρω πίνακες, στην Ελλάδα αντιστοιχεί ένα μικρό, αλλά αυξημένο ποσοστό τόσο στο εμπόριο υπηρεσιών όσο και στο εμπόριο αγαθών της Ολλανδίας.

Επενδύσεις

Η ολλανδική επενδυτική πολιτική χαρακτηρίζεται από ισχυρό διεθνή προσανατολισμό και φιλελεύθερη πολιτική έναντι των ξένων επενδύσεων. Η Ολλανδία προσφέρει ανταγωνιστικό δημοσιονομικό κλίμα, προηγμένες υποδομές και στρατηγική θέση. Από την άλλη πλευρά, η χώρα διαθέτει μικρή εσωτερική αγορά και εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις οικονομικές επιδόσεις των εταίρων της (ειδικά στην ΕΕ). Την 1η Ιουνίου 2023, τέθηκε σε ισχύ ο νόμος για τις ΑΞΕ, (Νόμος για τον Έλεγχο Ασφαλείας Επενδύσεων, Συγχωνεύσεων και Εξαγορών) που επιβάλλει υποχρεωτική κοινοποίηση για επενδύσεις σε επιχειρήσεις-στόχους σε διάφορους τομείς, όπως πυρηνικής ενέργειας, φυσικού αερίου, μεταφορών, δικτύων μεταφοράς θερμότητας, του χρηματοπιστωτικού τομέα, αμυντικού εξοπλισμού και ειδών διπλής χρήσης. Η χώρα καταλαμβάνει την 4η θέση μεταξύ 82 οικονομιών στην κατάταξη Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος, την 5η από τις 64 στην παγκόσμια κατάταξη ανταγωνιστικότητας, την 7η θέση μεταξύ των 132 οικονομιών στον Παγκόσμιο Δείκτη Καινοτομίας 2023 και την 11η από 184 χώρες στον Δείκτη Οικονομικής Ελευθερίας του 2023.

Όπως και τα προηγούμενα χρόνια, το 2022 η Ολλανδία ήταν μια από τις χώρες με τις μεγαλύτερες άμεσες ξένες επενδύσεις (ΑΞΕ) παγκοσμίως, όσον αφορά εισροές και εκροές για εισερχόμενες όσο και για εξωστρεφείς ΑΞΕ. Οι ΗΠΑ και το Ηνωμένο Βασίλειο ήταν οι σημαντικότερες χώρες εταίροι ως αποδέκτες και ΑΞΕ και ως επενδυτές. Το 2020, το Ηνωμένο Βασίλειο αντικατέστησε τις ΗΠΑ ως κορυφαίος αποδέκτης ολλανδικών ΑΞΕ.

Οι άμεσες ξένες επενδύσεις της Ολλανδίας αυξήθηκαν κατά 3% το 2022 σε σύγκριση με το 2021 ωστόσο εξακολουθούν να υπολείπονται από το προ πανδημίας επίπεδο.

Σε σχέση με το 2021, η συνολική εισερχόμενη επενδυτική θέση της Ολλανδίας αυξήθηκε κατά 3% το 2022 στα 3.930 δισεκατομμύρια ευρώ. Σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, η συνολική εξωτερική επενδυτική θέση της Ολλανδίας μειώθηκε κατά 1% το 2022 στα 4.818 δισ. Ευρώ

Οι σημαντικότερες επενδύσεις προήλθαν από ΗΠΑ (556 δις €), Ην. Βασίλειο (519 δις €), Γερμανία (280 εκ.€) και Λουξεμβούργο (186 δις) και οι κύριοι αποδέκτες ολλανδικών ΑΞΕ ήταν το Ην. Βασίλειο (460 δις €), ΗΠΑ (353 δις €), Λουξεμβούργο (309 δις €) και Γερμανία (230 δις €).

Το 2022, οι λεγόμενες οντότητες ειδικού σκοπού (special purpose entities-SPEs) αντιπροσώπευαν περίπου το ένα τρίτο εισερχόμενων και εξερχόμενων ΑΞΕ. Οι SPE είναι θυγατρικές αλλοδαπών επιχειρήσεων με έδρα την Ολλανδία και λειτουργούν ως μεσάζοντες στις διεθνείς ροές χρήματος κυρίως σε μερίσματα και τόκους. Η εισερχόμενη επενδυτική θέση των SPE παρέμεινε σταθερή το 2022, ανερχόμενη σε 1.327 δισ. ευρώ έως το τέλος του έτους, ενώ η εξωτερική επενδυτική θέση σημείωσε πτώση 1%, στα 1.635 δισ. ευρώ. Οι εταιρείες συμμετοχών (holding company), των οποίων η δραστηριότητα αποτελείται κυρίως από χρηματοοικονομικές υπηρεσίες εντός του δικού τους ομίλου επιχειρήσεων, αντιπροσώπευαν επίσης περίπου το ένα τρίτο της θέσης άμεσων επενδύσεων το 2022. Οι μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις αντιπροσωπεύουν σχεδόν όλες τις άλλες άμεσες επενδύσεις.

Η Ολλανδία κατέχει κομβική θέση για διεθνείς εταιρείες που αναζητούν μια σταθερή βάση για την εξυπηρέτηση της ευρωπαϊκής αγοράς όπως, επί παραδείγματι, για εταιρείες που μετεγκαθίστανται λόγω του Brexit.

Τα 327 επενδυτικά έργα το 2022 αφορούσαν τόσο νέα υποκαταστήματα ξένων εταιρειών όσο και επενδύσεις επέκτασης στην Ολλανδία. Οι 5 κορυφαίοι τομείς στους οποίους θα εμποτευτούν έργα το 2022 είναι οι ΤΠΕ (67), Συστήματα & Υλικά Υψηλής Τεχνολογίας (56), Επιστήμες Ζωής & Υγεία (32), Αγροδιατροφικός τομέας (29) και Ενέργεια (23). Μια θετική τάση είναι επίσης ορατή εδώ και αρκετά χρόνια στον αριθμό των επενδυτικών σχεδίων που περιλαμβάνουν δραστηριότητες E&A (50 έργα το 2022, έναντι 39 το 2021). Από τις ξένες εταιρείες που επένδυσαν στην Ολλανδία το 2022, το ένα τρίτο προέρχεται από την Ευρώπη (32%), ακολουθούμενο από σχεδόν το ένα τρίτο από την Βόρεια και Νότια Αμερική (30%) και την Ασία (29%) και 9% από άλλες περιοχές της υφελίου

Πίνακας 11: Επενδύσεις από και προς την Ολλανδία (δισ. €)

εκ. € /απόθεμα	2018	2019	2020	2021	2022
ΑΞΕ προς Ολλανδία	4.005.083	4.043.840	3.668.132	3.830.666	3.929.634
ΑΞΕ από Ολλανδία	4.991.614	5.128.846	4.716.787	4.851.108	4.818.247

Πηγή: Nederlandsche Bank

Η Ολλανδία παρουσιάζεται όχι μόνο ως επενδυτικός προορισμός αλλά και ως ένας από τους σημαντικότερους επενδυτές διεθνώς. Σημαντικός αριθμός ολλανδικών επενδύσεων αφορά επενδύσεις τρίτων χωρών μέσω Ολλανδίας.

1.2 Στοιχεία της οικονομίας των επαρχιών

2022	ΑΕΠ	ΑΕΠ κατά κεφαλή
Επαρχίες	εκ. €	€
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	958,549	54,671
Groningen	32,566	55,332
Friesland	25,490	39,052
Drenthe	18,434	37,146
Overijssel	53,172	45,476
Flevoland	17,303	40,100
Gelderland	95,416	45,360
Utrecht	88,660	64,928
Noord-Holland	203,766	70,285
Zuid-Holland	200,451	53,597
Zeeland	17,839	46,205
Noord-Brabant	143,315	55,475
Limburg	54,104	48,433

Πηγή: CBS

Δεν υπάρχουν αντίστοιχα στοιχεία για το 2023.

1.3 Οικονομικές προβλέψεις για το 2024

Προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την ολλανδική οικονομία

Γενικά

Η ολλανδική οικονομία επιβραδύνθηκε σημαντικά το 2023, καθώς ο πληθωρισμός περιόρισε την ιδιωτική κατανάλωση και το δυσμενές εξωτερικό περιβάλλον τις εξαγωγές. Το 2024, η ανάπτυξη προβλέπεται να ανέλθει στο 0,8%. Τούτο θα οφείλεται στην αύξηση των μισθών και των δημοσίων επενδύσεων. Ωστόσο, οι επιχειρηματικές επενδύσεις αναμένεται να παραμείνουν ισχνές. Η ανάπτυξη προβλέπεται να επιταχυνθεί περαιτέρω το 2025, στο 1,5%, χάρη στην ιδιωτική κατανάλωση, στις επιχειρηματικές επενδύσεις και το εμπόριο. Το δημόσιο έλλειμμα αναμένεται να αυξηθεί και να διαμορφωθεί στο 2,1% του ΑΕΠ το 2025. Το δημόσιο χρέος προβλέπεται να παραμείνει περίπου σταθερό στο 46,8% του ΑΕΠ το 2025.

Αύξηση οικονομικής δραστηριότητας

Η ολλανδική οικονομία επιβραδύνθηκε σημαντικά το 2023 και η αύξηση του ΑΕΠ διαμορφώθηκε στο αναιμικό 0,1%. Το πραγματικό ΑΕΠ συρρικνώθηκε τα τρία πρώτα τρίμηνα του έτους πριν επιστρέψει σε μέτρια ανάπτυξη το τέταρτο τρίμηνο. Τα υψηλά ποσοστά πληθωρισμού περιόρισαν το διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών, επηρεάζοντας

τις ιδιωτικές καταναλωτικές δαπάνες. Ταυτόχρονα, η επιβράδυνση της οικονομικής δραστηριότητας στους κύριους εμπορικούς εταίρους της Ολλανδίας είχε ως αποτέλεσμα μείωση εξαγωγών.

Το 2024, η ανάκαμψη των μισθών θα στηρίζει την ιδιωτική κατανάλωση. Η οικονομία αναμένεται να ωφεληθεί από την αύξηση των δημοσίων επενδύσεων που σχετίζονται, μεταξύ άλλων, με την πράσινη μετάβαση και την άμυνα. Ωστόσο, οι επιχειρηματικές επενδύσεις προβλέπεται να παραμείνουν περιορισμένες λόγω ελλείψεων εργατικού δυναμικού και «στενών» οικονομικών συνθηκών. Το εμπόριο αναμένεται να έχει μικρό αρνητικό αντίκτυπο στην αύξηση του ΑΕΠ το 2024. Συνολικά, το πραγματικό ΑΕΠ προβλέπεται να αυξηθεί κατά 0,8%.

Το 2025, η ανάπτυξη αναμένεται να ανέλθει στο 1,5%, καθώς η αύξηση μισθών και η πτώση του πληθωρισμού συνεχίζουν να υποστηρίζουν το πραγματικό διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών. Επιπλέον, οι προοπτικές για τις επιχειρηματικές επενδύσεις και το εμπόριο αναμένεται να βελτιωθούν λόγω χαλάρωσης των χρηματοοικονομικών συνθηκών και ενός ευνοϊκού εξωτερικού περιβάλλοντος.

Η αγορά εργασίας

Η αγορά εργασίας παραμένει περιορισμένη συνολικά, ωστόσο με σημάδια χαλάρωσης. Ενώ ο αριθμός των κενών θέσεων εργασίας μειώνεται, συνεχίζει να υπερβαίνει τον αριθμό των ανέργων. Η αύξηση της απασχόλησης επιβραδύνεται επίσης και το ποσοστό ανεργίας προβλέπεται να ανέλθει στο 3,9% το 2024 και στο 4,0% το 2025. Λόγω της στενής αγοράς εργασίας και του αυξανόμενου πληθωρισμού, οι μισθοί κατέγραψαν αύξηση 6,2% το 2023. Η αύξηση μισθών προβλέπεται να παραμείνει υψηλή το 2024, στο 5,9%, πριν υποχωρήσει στο 3,8% το 2025.

Μείωση πληθωρισμού

Ο πληθωρισμός μειώθηκε σημαντικά το 2023, από 7,2% το πρώτο τρίμηνο σε 0,4% το τέταρτο τρίμηνο. Ο εξαιρετικά χαμηλός πληθωρισμός το δ' τρίμηνο μπορεί να αποδοθεί κυρίως σε σημαντική μείωση των τιμών ενέργειας. Ο πληθωρισμός εξαιρουμένης της ενέργειας και των τροφίμων αναμένεται να μειωθεί καθώς ο πληθωρισμός των υπηρεσιών παραμένει σχετικά υψηλός καθώς στηρίζεται από σημαντική αύξηση μισθών. Ο ετήσιος πληθωρισμός προβλέπεται να διαμορφωθεί σε 2,5% το 2024 και 2% το 2025.

Πορεία δημοσίου ελλείμματος

Το 2023, το δημόσιο έλλειμμα αυξήθηκε στο 0,3% του ΑΕΠ. Τα απροσδόκητα έσοδα από φόρους μερισμάτων καθώς και η μείωση δημοσίων επενδύσεων συνέβαλαν στο χαμηλό έλλειμμα. Το δημοσιονομικό κόστος για μέτρα μετριασμού των επιπτώσεων των υψηλών τιμών της ενέργειας ανήλθε στο 1,0% του ΑΕΠ το 2023.

Το 2024, το δημόσιο έλλειμμα προβλέπεται να αυξηθεί στο 2,0% του ΑΕΠ. Αναμένεται έλλειμμα εσόδων από φόρους μερισμάτων ύψους 0,5% του ΑΕΠ. Το συνολικό δημοσιονομικό κόστος των μέτρων για μετριασμό των επιπτώσεων των υψηλών τιμών ενέργειας αναμένεται να μειωθεί στο 0,1% του ΑΕΠ. Τα μόνα μέτρα που απομένουν το 2024 είναι οι μειωμένοι ειδικό φόροι κατανάλωσης σε βενζίνη και ντίζελ, οι οποίοι αναμένεται να καταργηθούν σταδιακά το 2025. Οι δαπάνες για κοινωνικές παροχές προβλέπεται να αυξηθούν το 2024 λόγω των μέτρων για βελτίωση της αγοραστικής δύναμης των νοικοκυριών χαμηλού εισοδήματος, με δημοσιονομική επίπτωση περίπου 0,2% του ΑΕΠ.

Επιπλέον, οι δεσμεύσεις για αύξηση της στρατιωτικής και οικονομικής βοήθειας προς την Ουκρανία αναμένεται να έχουν δημοσιονομικό αντίκτυπο περίπου 0,3% του ΑΕΠ.

Το δημόσιο έλλειμμα προβλέπεται να αυξηθεί ελαφρά στο 2,1% του ΑΕΠ το 2025, κυρίως λόγω αύξησης δημοσίων επενδύσεων. Μετά το 46,5% το 2023, ο λόγος του δημόσιου χρέους προς το ΑΕΠ προβλέπεται να αυξηθεί σε 47,1% το 2024 και 48,4% το 2025.

Οικονομικοί δείκτες (εκτίμηση Μαΐου 2024)	2023	2024	2025
Αύξηση ΑΕΠ (%)	0.1	0.8	1.5
Πληθωρισμός (%)	4.1	2.5	2.0
Ανεργία (%)	3.6	3.9	4.0
Ισοζύγιο γενικής κυβέρνησης (% του ΑΕΠ)	-0.3	-2.0	-2.1
Ακαθάριστο δημόσιο χρέος (% του ΑΕΠ)	46.5	47.1	48.4
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (% του ΑΕΠ)	10.1	10.2	10.2

Πηγή: *Εαρινές προβλέψεις 2024 Ευρωπαϊκής Επιτροπής*

1.4 Οικονομικές σχέσεις Ολλανδίας

1.4.1 Ολλανδία – ΠΟΕ

Η Ολλανδία είναι μέλος του ΠΟΕ.

1.4.2 Ολλανδία – Ευρωπαϊκή Ένωση

Η Ολλανδία, ιδρυτικό μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προσεγγίζει αυτήν, περισσότερο, στο πλαίσιο των ελευθέρων συναλλαγών, θεωρώντας ότι πολλά θέματα, όπως οι συντάξεις, η φορολογία, ο πολιτισμός, η παιδεία, η κοινωνική μέριμνα κλπ πρέπει να ρυθμίζονται σε εθνικό επίπεδο, χωρίς να παρεμβαίνει σε αυτά η ΕΕ, η οποία πρέπει να φροντίζει για την απλοποίηση των κανόνων και των διαδικασιών των συναλλαγών μεταξύ των κρατών μελών και μεταξύ αυτών και των τρίτων χωρών.

Επίσης, σημαντική είναι η θέση της Ολλανδίας για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα στην ευρωζώνη, θεωρώντας ότι τα προβλήματα που οδήγησαν στην κρίση χρειάζονται σταθερή και συνεχή αντιμετώπιση. Τα κράτη μέλη πρέπει να τακτοποιήσουν τα δημόσια οικονομικά τους και γι' αυτό απαιτείται η ΕΕ να ενισχύσει τη δημοσιονομική πειθαρχία, αναθέτοντας την επίβλεψη των κανονισμών σε ανεξάρτητη αρχή, ώστε να είναι σε θέση να εξαναγκάζει τα κράτη μέλη να προσαρμόζουν την πολιτική τους προς την κατεύθυνση της δημοσιονομικής εξυγίανσης και σταθερότητας.

1.4.3 Συμμετοχή σε περιφερειακές οικονομικές / τελωνειακές Ενώσεις

Η Ολλανδία είναι ιδρυτικό μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

1.4.4 Συμμετοχή σε διεθνή φόρα και ομάδες χωρών

Συμμετοχή Ολλανδίας σε Διεθνείς Οργανισμούς:

1. Αφρικάνικο Ταμείο Ανάπτυξης (μη περιφερειακό μέλος)
2. Αφρικάνικη Τράπεζα Αναπτύξεως (μη περιφερειακό μέλος)
3. Αρκτικό Συμβούλιο (παρατηρητής)
4. Ομάδα της Αυστραλίας
5. Τράπεζα Διεθνών Διακανονισμών
6. Συμβούλιο των Κρατών της Βαλτικής Θάλασσας (παρατηρητής)
7. Κοινωνία των Δημοκρατιών

8. Ευρωπαϊκός Οργανισμός Πυρηνικών Ερευνών
9. Ευρωπαϊκός Οργανισμός Ανακουφιστικής Φροντίδας
10. Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης
11. Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα
12. Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων
13. Ευρωπαϊκός Οργανισμός Διαστήματος
14. Οργανισμός Επισιτισμού και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών
15. Ομάδα Χρηματοπιστωτικής Δράσης (FATF)
16. Διαμερικανική Τράπεζα Αναπτύξεως (IADB)
17. Διεθνής Οργανισμός Ατομικής Ενέργειας
18. Διεθνής Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης
19. Διεθνής Οργανισμός Πολιτικής Αεροπορίας (ICAO)
20. Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο (nationalcommittees)
21. Διεθνής Οργανισμός Ανάπτυξης (IDA)
22. Διεθνής Οργανισμός Ενέργειας (IEA)
23. Διεθνές Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (IFAD)
24. Διεθνής Οργανισμός Χρηματοδότησης (IFC)
25. Διεθνής Ομοσπονδία Συνδέσμων Ερυθρού Σταυρού και Ερυθράς Ημισελήνου
26. Διακυβερνητική Αρχή για την Ανάπτυξη (IGAD)
27. Διεθνής Υδρογραφικός Οργανισμός (IHO)
28. Διεθνής Οργάνωση Εργασίας (ILO)
29. Διεθνές Νομισματικό Ταμείο
30. Διακυβερνητικός Ναυτιλιακός Συμβουλευτικός Οργανισμός (IMO)
31. Διεθνής Οργανισμός Ναυτιλιακών Δορυφόρων (IMSO)
32. Διεθνής Ολυμπιακή Επιτροπή (IOC)
33. Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης (IOM)
34. Διακοινοβουλευτική Ένωση (IPU)
35. Διεθνής Οργανισμός Τυποποίησης (ISO)
36. Διεθνής Οργανισμός Δορυφορικών Τηλεπικοινωνιών (ITSO)
37. Διεθνής Ένωση Τηλεπικοινωνιών ITU
38. Οργανισμός Πολυμερούς Ασφάλισης Επενδύσεων (MIGA)
39. Οργανισμός Πυρηνικής Ενέργειας (NEA)
40. Ομάδα Πυρηνικών Προμηθευτών (NSG)
41. Οργανισμός Αμερικάνικων Κρατών OAS (observer)
42. ΟΟΣΑ
43. Οργανισμός για την Απαγόρευση των Χημικών Όπλων
44. ΟΑΣΕ
45. Συμμαχία του Ειρηνικού (παρατηρητής)
46. Λέσχη των Παρισίων (ParisClub)
47. Μόνιμο Δικαστήριο Διαιτησίας (PCA)
48. Κέντρο Επιβολής του νόμου της Νοτιοανατολικής Ευρώπης SELEC (παρατηρητής)
49. Παγκόσμιος Οργανισμός Τουρισμού (UNWTO)
50. Παγκόσμια Ταχυδρομική Ένωση (UPU)
51. Παγκόσμιος Οργανισμός Τελωνείων (WCO)
52. Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (WHO)
53. Παγκόσμια Οργάνωση Διανοητικής Ιδιοκτησίας (WIPO)
54. Παγκόσμιος Μετεωρολογικός Οργανισμός (WMO)
55. Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου (WTO)

56. Επιτροπή Zangger (ZC)

Διεθνείς Συμφωνίες:

Αναλυτικές πληροφορίες για τις διεθνείς συμφωνίες της χώρας υπάρχουν στην ιστοσελίδα της Ολλανδικής Κυβέρνησης:

<https://verdragenbank.overheid.nl/en/Verdrag/ZoekUitgebreid>

Διμερείς συμφωνίες (οικονομικού περιεχομένου):

Η Ολλανδία έχει υπογράψει πολλές διμερείς συμφωνίες οικονομικής συνεργασίας, καθώς και διμερείς συμφωνίες φορολογικού περιεχομένου (ανταλλαγής φορολογικών πληροφοριών, αποφυγής διπλής φορολογίας κ.ο.κ.):

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/belastingverdragen>

2 Οικονομικές σχέσεις Ελλάδος – Ολλανδίας

1.5 Διμερές εμπόριο

1.5.1 Εμπόριο αγαθών

Αξία σε εκ. €	2023	2022	Μεταβολή 2023/22%	Σύνθεση % 2023	Σύνθεση % 2022
Εξαγωγές	1.259,33	1.195,57	5,30%	2,50%	2,20%
Εισαγωγές	4.808,84	4.365,56	10,20%	6,00%	4,70%
Όγκος	6.068,17	5.561,14	9,10%		
Ισοζύγιο	-3.549,51	-3.169,99	12,00%		
Κάλυψη εξαγ./εισαγ.	26,19%	27,39%			

Επεξεργασία στοιχείων ΕΛΣΤΑΤ : Γραφείο ΟΕΥ

Το 2023 καταγράφηκε αύξηση ελληνικών εξαγωγών 5,3% (έναντι μείωσης -8,5 % διεθνώς) σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2022 (1.259,33 εκ. € το 2023 έναντι 1.195,57 εκ. € το 2022). Οι εισαγωγές μας αυξήθηκαν κατά 10,2% τα 2023 σε σύγκριση με την ίδια περίοδο του 2022. Ο όγκος του διμερούς εμπορίου παρουσίασε αύξηση 9,1%, ενώ το εμπορικό έλλειμμα για την χώρα μας επιδεινώθηκε εισέτι κατά 12%. Το ίδιο διάστημα του 2023 στην Ολλανδία κατευθύνθηκε το 2,5% των εξαγωγών μας έναντι 2,2% το 2022. Επίσης, αύξηση παρουσίασε και το ποσοστό των εισαγωγών μας από την Ολλανδία στο σύνολο των εισαγωγών μας από 4,7% σε 6%. Το 2023 η Ολλανδία κατέλαβε την 7η θέση μεταξύ των πελατών μας στην ΕΕ και την 12η διεθνώς ενώ όσον αφορά τους προμηθευτές μας κατέλαβε την 3η θέση στην ΕΕ και την 4η διεθνώς (με εξαίρεση τις εισαγωγές ενέργειας) μετά την Γερμανία, Ιταλία και Κίνα.

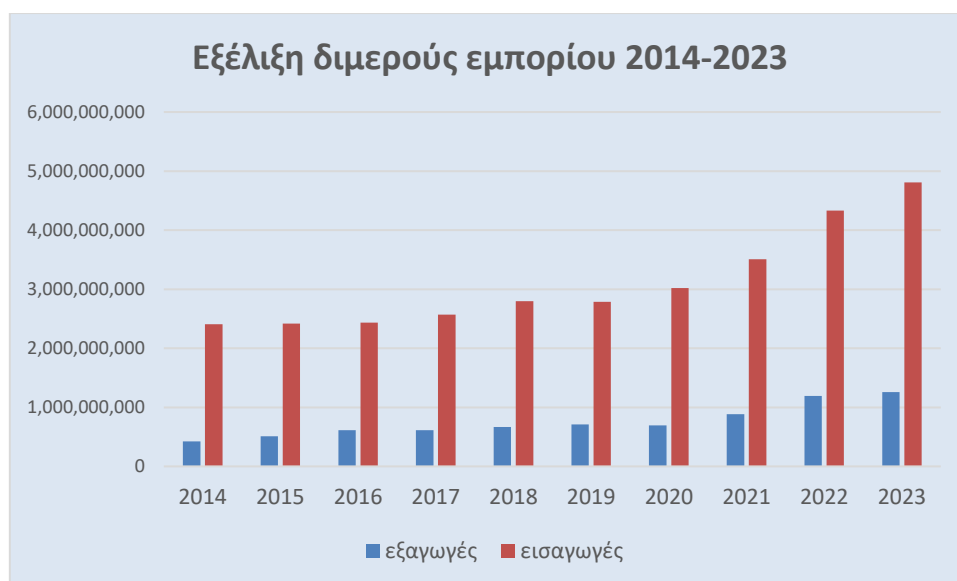
Την δεκαετία 2014-2023 οι εξαγωγές μας προς Ολλανδία τριπλασιάστηκαν. Σε ποσοστό αυξήθηκαν 198% ενώ οι εισαγωγές μας από εν λόγω χώρα την ίδια περίοδο αυξήθηκαν κατά 100%. Σε σύγκριση με το προ πανδημίας έτος 2019, οι ελληνικές εξαγωγές αυξήθηκαν κατά 78% και οι εισαγωγές 72%

Πίνακας 12: Εμπορικό ισοζύγιο Ελλάδος – Ολλανδίας

αξία σε €	2019	2020	2021	2022	2023
<i>Εξαγωγές</i>	709.154.806	692.130.063	885.275.372	1.190.837.130	1.259.631.901
<i>Εισαγωγές</i>	2.787.879.811	3.021.671.927	3.506.058.173	4.328.762.335	4.808.842.000
<i>Ισοζύγιο</i>	-2.078.725.005	-2.329.541.864	-2.620.782.801	-3.137.925.205	-3.549.210.099

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Το εμπορικό ισοζύγιο της χώρας μας με την Ολλανδία παραμένει συνεχώς ελλειμματικό, με τις εισαγωγές μας να είναι σχεδόν τετραπλάσιες από τις εξαγωγές μας.

Πίνακας 13: Ελληνικές εξαγωγές στη Ολλανδία – μεγάλες κατηγορίες

4ψήφιο κεφάλαιο συνδυασμένης ονοματολογίας	2022		2023		μεταβολή 2023/22 %
	αξία χιλ. €	% επί συνόλου	αξία χιλ. €	% επί συνόλου	
'2710' Λάδια από πετρέλαιο ή από ασφαλτούχα ορυκτά. Παρασκευάσματα περιεκτικότητας κατά βάρος >= 70% σε λάδια από πετρέλαιο ή σε ασφαλτούχα ορυκτά	219,136	18.30%	318,485	25.00%	45.30%
'3004' Φάρμακα που αποτελούνται από προϊόντα αναμειγμένα ή μη αναμειγμένα, παρασκευασμένα για θεραπευτικούς ή προφυλακτικούς σκοπούς	102,691	8.60%	112,335	8.80%	9.40%
'0305' Ψάρια, κατάλληλα για τη διατροφή του ανθρώπου, αποξηραμένα, αλατισμένα ή σε άρμη. Ψάρια, κατάλληλα για τη διατροφή του ανθρώπου, καπνιστά, έστω και ψημένα	59,783	5.00%	47,913	3.80%	-19.90%
'7606' Ελάσματα και ταινίες, από αργίλιο, με πάχος > 0,2 mm	42,027	3.50%	42,795	3.40%	1.80%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Πίνακας 14: Ελληνικές εισαγωγές από την Ολλανδία – μεγάλες κατηγορίες

4μηφιο κεφάλαιο συνδυασμένης ονοματολογίας	2022		2023		μεταβολή 2023/22 %
	αξία χιλ. €	% επί συνόλου	αξία χιλ €	% επί συνόλου	
8517' Ηλεκτρικές συσκευές για την ενσύρματη τηλεφωνία ή την ενσύρματη τηλεγραφία, όπου συμπεριλαμβάνονται οι συσκευές ενσύρματης τηλεφωνίας με ασυρματικές χειροσυσκευές (ακουστικά)	398,334	9.10%	367,556	7.40%	-7.70%
3002' Αίμα ανθρώπου. Αίμα ζώων παρασκευασμένο για θεραπευτικές, προφυλακτικές ή διαγνωστικές χρήσεις. Αντιοροί και άλλα κλάσματα του αίματος	217,081	5.00%	356,422	7.10%	64.20%
0203' Κρέατα χοιροειδών, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη ή κατεψυγμένα	229,409	5.30%	295,218	5.90%	28.70%
2710 Λάδια από πετρέλαιο ή από ασφαλτούχα ορυκτά, άλλα από τα ακατέργαστα λάδια.	121,085	2.80%	292,630	5.90%	141.70%

Πηγές: ΕΛΣΤΑΤ

1.5.2. Εμπόριο υπηρεσιών

Πίνακας 15: Ισοζύγιο υπηρεσιών Ολλανδίας

αξία σε εκ. €	2019	2020	2021	2022	2023
Εισπράξεις	992	600	997	1,413	1,523
Πληρωμές	496	484	595	797	822
Ισοζύγιο υπηρεσιών	495	116	401	617	701

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος

Πίνακας 16: Εισπράξεις της Ελλάδας από τη Ολλανδία (εκ. ευρώ)

ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ	2022		2023		2023 / 2022
	αξία σε εκ. €	% στο σύνολο	αξία σε εκ. €	% στο σύνολο	Μεταβολή %
Υπηρεσίες με βάση την κωδικοποίηση EBOPS 2010 ή BPM6					
Θαλασσιών μεταφορών	318	22%	290	19%	-8.8%
Λοιπών Μεταφορών	116	8%	128	8%	10.3%
Τουρισμού	669	47%	751	49%	12.3%
Τηλεπικοινωνιών, πληροφορικής	55	4%	62	4%	12.7%
Επιχειρηματικής δραστηριότητας	185	13.1%	181	11.9%	-2.2%
Δημοσίου	5	0.4%	4	0.3%	-20.0%
Αναψυχής, πολιτιστικές, προσωπικές κλπ.	7	0.5%	16	1.1%	128.6%
Royalties	2	0.1%	15	1.0%	650.0%
Χρηματο-οικονομικές	13	0.9%	15	1.0%	15.4%
Ασφαλιστικές - συνταξιοδοτικές	16	1.1%	28	1.8%	75.0%
Μεταποίησης αγαθών ανηκόντων σε τρίτους	16	1.1%	13	0.9%	-18.8%
Κατασκευαστικές	24	1.7%	30	2.0%	25.0%
Συντήρησης – επισκευής	7	0.5%	6	0.4%	-14.3%
Σύνολο	1,413	100%	1,523	100%	7,8%

Πηγή : Τράπεζα της Ελλάδος

Πίνακας 17: Τουριστικές αφίξεις στην Ελλάδα από την Ολλανδία (εκ. επισκέπτες)

Χώρα προέλευσης	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Χώρες ΕΕ – 27	18.454,8	18.553,8	4.889,4	10.123,1	16,994.90	19,640.90
Χώρες ευρωζώνης	11.436,4	11.071,4	3.447,1	7.359,8	11,600.30	12,913.20
Ολλανδία	1.015,0	817,8	256,6	580,5	1,058.90	1,126.60

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος

Το 2023 καταγράφηκε αύξηση Ολλανδών τουριστών στην Ελλάδα σε συνέχεια της σημαντικής αύξησης που παρουσιάστηκε το 2022. Το 2023 υπήρξε έτος ρεκόρ τουριστικών αφίξεων από την Ολλανδία. Οι τουριστικές ροές από Ολλανδία αυξήθηκαν κατά 6,4% σε σχέση με το 2022 και 37,8% περίπου σε σχέση με το προ πανδημίας έτος 2019.

Πίνακας 18: Πληρωμές της Ελλάδας στην Ολλανδία (εκ. ευρώ)

ΠΑΗΡΩΜΕΣ	2022		2023		2023 / 2022
Υπηρεσίες με βάση την κωδικοποίηση EBOPS 2010 ή BPM6	αξία σε εκ. €	% στο σύνολο	αξία σε εκ. €	% στο σύνολο	Μεταβολή %
Θαλάσσιων μεταφορών	50	6%	34	4%	-32%
Λοιπών Μεταφορών	337	42%	339	41%	1%
Συντήρησης – επισκευής	5	1%	8	1%	60%
Τουρισμού	69	9%	80	10%	16%
Τηλεπικοινωνιών, πληροφορικής	46	6%	49	6%	7%
Επιχειρηματικής δραστηριότητας	132	17%	128	16%	-3%
Δημοσίου	6	1%	8	1%	33%
Αναψυχής, πολιτιστικές, προσωπικές κλπ.	6	1%	9	1%	50%
Royalties	70	9%	56	7%	-20%
Χρηματο-οικονομικές	4	1%	5	1%	25%
Ασφαλιστικές - συνταξιοδοτικές	72	9%	100	12%	39%
Μεταποίησης αγαθών ανηκόντων σε τρίτους	0	0%	0	0%	
Κατασκευαστικές	2	0%	5	1%	150%
Σύνολο	797		822		3%

Πηγή : Τράπεζα της Ελλάδος

1.6 Άμεσες επενδύσεις

1.6.1 Επενδύσεις της Ελλάδας στη Ολλανδία

Πίνακας 19: Επενδύσεις της Ελλάδας στη Ολλανδία (εκ. ευρώ)

	2018	2019	2020	2021	2022*	2023*
Εισροές	-52	-62	15	32	440	-301
Απόθεμα	1.768	1.579	1.169	1.661	1.867	

* Προσωρινά στοιχεία

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος

1.6.2 Επενδύσεις της Ολλανδίας στην Ελλάδα

Πίνακας 20: Επενδύσεις της Ολλανδίας στην Ελλάδα(εκ. ευρώ)

	2018	2019	2020	2021	2022*	2023*
Εισροές	-78	989	345	164	400	489
Απόθεμα	5.009	6.371	6.029	4.412	4.606	

* Προσωρινά στοιχεία

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος

Ποσά σε εκ. € /απόθεμα	2018	2019	2020	2021	2022
Ολλανδικές επενδύσεις στην Ελλάδα	5.009	6.371	6.029	4.412	4.606
Ελληνικές επενδύσεις στην Ολλανδία	1.768	1.578,6	1.156	1.112	1.867

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, το 2022 οι προερχόμενες από την Ολλανδία ΑΞΕ αντιστοιχούσαν στο 9,7% (έναντι 11,5% το 2021 και 17,4% το 2020) του συνόλου των ΑΞΕ στην Ελλάδα. Το 2022 η Ολλανδία ήταν ο τρίτος σημαντικότερος επενδυτής μετά την Γερμανία και το Λουξεμβούργο. Οσον αφορά τις ελληνικές επενδύσεις στην πλειοψηφία τους, η Ολλανδία δεν είναι ο τελικός προορισμός αλλά μέσω αυτής καταλήγουν σε τρίτες χώρες .

Επενδύσεις Ολλανδίας στην Ελλάδα

- Συμμετοχή της HellenicHealthcare SARL (Ολλανδία) στο ιδρυτικό κεφάλαιο της ΧΕΛΕΝΙΚ ΧΕΛΘΚΕΑΡ Μονοπρόσωπη ΑΕ Συμμετοχών, η οποία εν συνεχεία εξαγόρασε το Διαγνωστικό και Θεραπευτικό Κέντρον Αθηνών ΥΓΕΙΑ Α.Ε..(Νοέμβριος 2018).

- Εξαγορά της Εθνικής Πανγιάς ΑΕΕΑΠ από την Invel Real Estate B.V. (Ολλανδία, Μάιος 2019).

Η σημαντικότερη ολλανδική επένδυση το τελευταίο διάστημα πραγματοποιήθηκε από την Reggeborgh Invest, το «επενδυτικό όχημα» της Volker Wessels, μίας από τις μεγαλύτερες κατασκευαστικές εταιρείες της Ολλανδίας. Η εν λόγω εταιρεία τον Μάρτιο του 2021 προχώρησε στην ρευστοποίηση του συνόλου της συμμετοχής της στη ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ, ήτοι 28,18%, αξίας 300 εκατ. ευρώ, με σκοπό να επανεπενδύσει το σύνολο των κεφαλαίων αυτών στην Ελλάδα και κυρίως στον όμιλο «Ελλάκτωρ» όπου έχει εξαγοράσει ποσοστό 45,2% (2024). Η RB ELLAKTOR HOLDING B.V. (ελεγχόμενη από την REGGEBORGH INVEST B.V.) στις 26.02.2024 μεταβίβασε στην REGGEBORGH INVEST B.V. το σύνολο των μετοχών. Συμμετείχε επίσης στην αύξηση κεφαλαίου που πραγματοποίησε η Alpha Bank, ανεβάζοντας το συνολικό ποσό των επενδύσεών της σε κατασκευές και τραπεζικό τομέα περίπου στα 200 εκατ. ευρώ. Στην προαναφερόμενη τράπεζα εκτιμάται ότι έχει αποκτήσει το 2% του μετοχικού της κεφαλαίου.

Στον κλάδο των παραχωρήσεων κατέχει το 17% της Ολυμπίας Οδού, την Μαρίνα Αλίμου, το 22,2% του αυτοκινητόδρομου Αιγαίου, το 27,7% της Γέφυρας Ρίου-Αντιρρίου και το 71,7% του αυτοκινητοδρόμου Μορέας.

- Η ολλανδικών συμφερόντων εταιρεία RND Investments Greece προχωρά σε επένδυση 107,4 εκ. ευρώ που αφορά στη δημιουργία σύνθετου τουριστικού καταλύματος σε έκταση 182 στρεμμάτων, στην Αιτωλοακαρνανία (τον Απρίλιο του 2023 δημοσιεύθηκε το ΦΕΚ με το εγκεκριμένο Ειδικό Σχέδιο Χωρικής Ανάπτυξης Στρατηγικής Επένδυσης).

- Ο ολλανδικός όμιλος Ten Brinke μέσω της θυγατρικής του Ten Brinke Hellas υλοποιεί από το 2016 επενδυτικά προγράμματα ανάπτυξης ακινήτων (οικιστικά, Logistics, γραφεία, ξενοδοχεία και εμπορικά). Οι εγκεκριμένες από τον όμιλο επενδύσεις της εταιρείας για την

περίοδο 2024 – 2025 θα διαμορφωθούν σε 250 εκατ. ευρώ και η συνολική αξία τους ως τελικό εμπορικό προϊόν θα είναι 1 δις. ευρώ.

Όσον αφορά τις επενδύσεις χαρτοφυλακίου, η Ολλανδία καταλαμβάνει την τρίτη θέση με αξία χαρτοφυλακίου 4,86 δις. ευρώ μετά τις ΗΠΑ και την Κύπρο.

Θεσμικό πλαίσιο οικονομικής συνεργασίας Ελλάδας - Ολλανδίας

Συμφωνία Αποφυγής Διπλής Φορολογίας με την Ελλάδα:

Συμφωνία Αποφυγής Διπλής Φορολογίας και Αποτροπής της Φοροδιαφυγής εν σχέσει προς τους φόρους εισοδήματος και κεφαλαίου μετά του πρωτοκόλλου αυτής μεταξύ της Ελλάδας και της Ολλανδίας (1981, Ν.1455/1984, ΦΕΚ 89/Α/18-6-1984). Στις 18-1-2006 υπεγράφη Πρωτόκολλο τροποποίησης της εν λόγω Συμφωνίας, το οποίο ετέθη σε ισχύ από 1.7.2006 (Ν3464/2006, ΦΕΚ124/Α/16-6-06).

<https://wetten.overheid.nl/BWBR0007906/1997-06-19>

Συμφωνία Ολλανδίας - Ελλάδας για την αμοιβαία απαλλαγή από φόρους εισοδήματος από ορισμένα οφέλη που προκύπτουν από διεθνείς ναυτιλιακές ή αεροπορικές εταιρείες.

<https://wetten.overheid.nl/BWBV0004807/1951-07-26>

1.7 Απολογισμός δράσεων οικονομικής διπλωματίας 2022

Κατά το 2023 το Γραφείο ΟΕΥ Χάγης ανέπτυξε σειρά δράσεων σε διάφορους τομείς, οι οποίες αποσκοπούσαν, ανάμεσα σε άλλα, στην προσφορά εξειδικευμένης πληροφόρησης σε ελληνικούς φορείς και επιχειρήσεις, στην παροχή αρωγής σε φορείς λ.χ. κατά τη διοργάνωση της συμμετοχής τους σε διεθνείς εκθέσεις στην Ολλανδία, στην ενημέρωση και προστασία των ελληνικών επιχειρήσεων σχετικά με τους κινδύνους επιχειρηματικής εξαπάτησης στην χώρα και στην προστασία των ελληνικών προϊόντων στην εδώ αγορά.

-Συμμετοχή Γραφείου σε έκθεση ιδιωτικής ετικέτας PLMA στο Αμστερνταμ 23-24/5/2023 στην οποία συμμετείχαν 95 ελληνικές επιχειρήσεις. Οργάνωση συμμετοχής: Enterprise Greece, Promo Solution και Great Exhibition

- Συμμετοχή Γραφείου σε έκθεση ναυτιλίας Breakbulk Europe. Ρότερνταμ 6-8/6/2023

- Διοργάνωση εκδήλωσης του Γραφείου ΟΕΥ , Enterprise Greece και NWEA (ολλανδικός σύνδεσμος εταιρειών αιολικής ενέργειας) με τίτλο SEMINAR "RENEWABLE ENERGY BUSINESS OPPORTUNITIES IN GREECE" «Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας – Επενδυτικές ευκαιρίες στην Ελλάδα» με συμμετοχή 40 ολλανδικών εταιρειών. Αμστερνταμ 1/3/2023

- Συνδιοργάνωση με Ενιαίο Οινοποιητικό Συνεταιρισμό Σάμου εκδήλωση για την προώθηση τουριστικού προϊόντος , οίνων και γαστρονομίας Σάμου . Αμστερνταμ 22 Μαρτίου 2023

-Συνδιοργάνωση του Γραφείου ΟΕΥ με εταιρεία Olijfdedrijfγια διεθνή διαγωνισμό γευσιγνωσίας ελαιολάδου Amsterdam International Olive Oil Competition με συμμετοχή ελληνικών επιχειρήσεων.

Δράσεις που πραγματοποιήθηκαν για προσέλκυση Επενδύσεων και επιχειρηματική συνεργασία

- Διοργάνωση εκδήλωσης του Γραφείου ΟΕΥ , Enterprise Greece και NWEA (ολλανδικός σύνδεσμος εταιρειών αιολικής ενέργειας) με τίτλο SEMINAR "RENEWABLE ENERGY BUSINESS OPPORTUNITIES IN GREECE" (βλ. ανωτέρω)

Ενημέρωση συλλογικών φορέων της ελληνικής αγοράς για τις κλαδικές εκθέσεις που πραγματοποιούνται στην Ολλανδία.

Έρευνα της ολλανδικής αγοράς για την ανεύρεση κατηγοριών ελληνικών προϊόντων με δυνατότητα αύξησης των εξαγωγών τους.

Συνεργασία και ενεργός συμμετοχή με ελληνικούς φορείς σε διεθνείς εκθέσεις:

1. με το Enterprise Greece για την συμμετοχή στην διεθνή έκθεση PLMA “World of Private Label” (Μάιος),
2. με το Enterprise Greece για συμμετοχή στην διεθνή έκθεση ναυτιλιακού και βιομηχανικού εξοπλισμού EURPORT (Ρότερνταμ 7-10/11/2023)
3. με ελληνικές επιχειρήσεις στην METSTRADE 2022 (διεθνής έκθεση ναυτιλίας - ναυτιλιακού εξοπλισμού, 15-17 Νοεμβρίου).
4. συμμετοχή στην Έκθεση Offshore Energy. 29-30 Νοεμβρίου 2023 στο Αμστερνταμ

Εκπόνηση μηνιαίου ενημερωτικού δελτίου με οικονομικές και επιχειρηματικές ειδήσεις από την Ολλανδία. Αποδέκτες: επιμελητήρια, επαγγελματικές και κλαδικές ενώσεις, Έλληνες επιχειρηματίες/εξαγωγείς που έχουν εκδηλώσει το ενδιαφέρον τους για την ολλανδική αγορά

Δράσεις για την Άρση των Εμποδίων Πρόσβασης στην Αγορά

- Συχνές επαφές με Ένωση Επιμελητηρίων για επίλυση προβλημάτων που προέκυψαν από συνεργασία ελληνικών και ολλανδικών επιχειρήσεων . Κρίνεται ιδιαίτερο υψηλό το επίπεδο ανταπόκρισης των ολλανδικών επιμελητηρίων.
- Το Γραφείο προέβη για δεύτερη συνεχή χρονιά σε έγγραφη ενημέρωση προς Εμπορικά Επιμελητήρια Ελλάδος σχετικά με το συχνό φαινόμενο εξαπάτησης εταιρειών μέσω διαδικτύου από υποτιθέμενες ολλανδικές εταιρείες. Οι εν λόγω πληροφορίες (ανα)δημοσιεύθηκαν σε σειρά ελληνικών, έντυπων και ηλεκτρονικών, εφημερίδων αποκτώντας ευρεία διάδοση, με αποτέλεσμα οι Έλληνες επιχειρηματίες να καταστούν σε μεγάλο βαθμό «προϊδεασμένοι» σε σχέση με το φαινόμενο και να απευθύνονται προς το Γραφείο ΟΕΥ πριν προβούν σε συνεργασία με ολλανδικές εταιρείες. Κατ’ αυτόν τον τρόπο το Γραφείο μας επέτυχε να αποτρέψει αρκετές περιπτώσεις εξαπάτησης ελληνικών εταιρειών.

2 Συμπεράσματα – προτάσεις

2.1 Προοπτική ανάπτυξης διμερούς εμπορίου αγαθών και υπηρεσιών

Η Ολλανδία, ως διαμετακομιστικό κέντρο της Ευρώπης, έχει τη δυνατότητα κάλυψης των αναγκών της σε προϊόντα και υπηρεσίες από οποιαδήποτε σχεδόν χώρα του κόσμου. Στην ολλανδική αγορά υπάρχει μεγάλος αριθμός προϊόντων κάθε είδους, με συνέπεια ο ανταγωνισμός να είναι ιδιαίτερα υψηλός για κάθε προϊόν. Το πρόβλημα που αντιμετωπίζουν τα ελληνικά προϊόντα οφείλεται κυρίως στα χαρακτηριστικά της ολλανδικής αγοράς: ολιγομονοπωλιακός έλεγχος, ανταγωνισμός, διατροφικές συνήθειες, νοοτροπία.

Η ολλανδική αγορά πρέπει να προσεγγίζεται από τις ελληνικές εξαγωγικές επιχειρήσεις στο πλαίσιο μιας γενικότερης πολιτικής με επίκεντρο κάποια άλλη ευρωπαϊκή αγορά (πχ. γερμανική), καθώς το κόστος εισόδου στην αγορά είναι ιδιαίτερα υψηλό σε σχέση με το αναμενόμενο όφελος. Με δεδομένο το ιδιαίτερα μεγάλο μέγεθος των επιχειρήσεων στην αγορά τροφίμων και τον ισχυρό ανταγωνισμό, κύρια απαίτηση είναι η διαχρονικά σταθερή παράδοση μεγάλων ποσοτήτων, συγκεκριμένης (σταθερής) ποιότητας. Απαιτούνται έτσι συνεργατικά παραγωγικά και εξαγωγικά σχήματα-εταιρείες, συνεταιρισμοί- με σκοπό τον ποσοτικό και ποιοτικό έλεγχο της παραγωγής, την ανάπτυξη νέων προϊόντων και την αποτελεσματική προώθηση των εξαγωγών κατά προϊόν καθώς επίσης και αυστηρή τυποποίηση των προϊόντων (ιδιαίτερα των αγροτικών).

Υπάρχουν δυνατότητες περαιτέρω αύξησης των ελληνικών εξαγωγών προϊόντων όπως επί παραδείγματι φρούτων, ελαιολάδου, κρασιών, ιχθυηρών, τα οποία είναι προϊόντα υψηλής ποιότητας και διεθνώς ανταγωνιστικά. Υπάρχουν επίσης σημαντικά περιθώρια στην αύξηση του αριθμού των Ολλανδών τουριστών που επισκέπτονται την Ελλάδα. Η Ολλανδία, ως χώρα διερχομένων κεφαλαίων και εμπορευμάτων, τα οποία διακινούνται από τα εγκαταστημένα στον ολλανδικό χώρο παραρτήματα πολυεθνικών επιχειρήσεων, λόγω της γεωγραφικής της θέσης στην Ευρώπη, μπορεί να αποτελέσει αγορά στόχο για εξαγωγές των ελληνικών προϊόντων.

Πίνακας 2.1: Προοπτική ανάπτυξης διμερούς εμπορίου αγαθών και υπηρεσιών

Οι ελληνικές εξαγωγές συνολικά θα μπορούσαν να αυξηθούν περαιτέρω, ιδίως όσον αφορά στα τρόφιμα, φρούτα, ψάρια, δομικά υλικά, καλλυντικά και φάρμακα. Απαιτείται όμως αυστηρή τυποποίηση των προϊόντων, επαρκείς ποσότητες, σταθερή παράδοση καθ' όλη την διάρκεια του έτους και ανταγωνιστικές τιμές.

A/A	Κλάδοι ενδιαφέροντος	Ανάλυση - Αιτιολόγηση
1	Κρασιά	Υπάρχουν περιθώρια αύξησης των εξαγωγών τους. Προσπάθεια ενίσχυσης των χαμηλών σχετικά εξαγωγών κρασιών στην ολλανδική αγορά. Σημαντικές κρίνονται οι εκδηλώσεις γευστιγνωσίας για προώθηση τους στην τοπική αγορά.
2	Ψάρια	Διεύρυνση του μεριδίου ελληνικών ιχθυηρών στην ολλανδική αγορά
3	Φάρμακα-καλλυντικά	Σημαντικά περιθώρια αύξησης των εξαγωγών μας στην ολλανδική αγορά
4	Τρόφιμα	Επιτραπέζιες ελιές, σκληρά τυριά, νωπά φρούτα και
5	Αγροτικός εξοπλισμός	Περιθώρια αύξησης εξαγωγών μας κυρίως σε εξοπλισμό θερμοκηπίων

2.2 Προοπτική προσέλκυσης επενδύσεων

Οι προοπτικές προσέλκυσης επενδύσεων είναι θετικές καθώς η Ελλάδα εξέρχεται σταδιακά από την οικονομική κρίση και σταθεροποιεί την οικονομία της. Η Ολλανδία διαθέτει έναν σημαντικό οργανισμό ενίσχυσης ολλανδικών επενδύσεων στο εξωτερικό (RVO) που στηρίζει επενδύσεις σε αγορές στόχους (η επιλογή γίνεται βάσει μεγέθους ολλανδικών εξαγωγών). Η Ολλανδία έχει προβεί σε σημαντικές στρατηγικές επενδύσεις/εξαγορές στην χώρα μας και κατέχει την τρίτη θέση μεταξύ των κύριων επενδυτών.

Η Ολλανδία συνιστά προτεραιότητα για την χώρα μας, οι δε αναβαθμισμένες διμερείς πολιτικές σχέσεις ενισχύουν το ήδη υπάρχον ευνοϊκό κλίμα για περαιτέρω προσέλκυση ολλανδικών κεφαλαίων. Αξίζει μνείας η δυναμική είσοδος ολλανδικών εταιρειών στον τομέα της ηλεκτροκίνησης στην Ελλάδα.

Οι ευκαιρίες που παρουσιάζει η χώρα για Ολλανδούς επενδυτές εντοπίζονται κυρίως στους τομείς του τουρισμού/αγοράς ακινήτων, ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (παραγωγή, αποθήκευση), μεταφορών-Logistics, κατασκευών, αγροτικού εξοπλισμού, υψηλής τεχνολογίας και στον κλάδο τροφίμων και αγροτικών προϊόντων (κυρίως βιολογικών)

Πίνακας 24: Προοπτική προσέλκυσης επενδύσεων από την Ολλανδία

A/A	Κλάδοι ενδιαφέροντος	Ανάλυση - Αιτιολόγηση
1	Τουρισμός	Υπάρχουν πολλά funds στην Ολλανδία που θα μπορούσαν

		να επενδύσουν στην Ελλάδα
2	Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας	Η Ολλανδία διαθέτει εταιρίες με τεχνογνωσία στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Υπεράκτια αιολικά πάρκα: Πραγματοποιήθηκε εκδήλωση του Γραφείου ΟΕΥ στο Άμστερνταμ και εν συνεχεία αποστολή ολλανδικών εταιρειών στην Ελλάδα. Ολλανδικό ενδιαφέρον στην από-λιγνητοποίηση στην Δυτική Μακεδονία (εγκατάσταση ηλιακών πάρκων) Μετατροπή και αποθήκευση ενέργειας από ΑΠΕ
3	Αγορά ακινήτων	Πολλοί Ολλανδοί επιζητούν την αγορά κατοικίας στην Ελλάδα είτε για ιδιοκατοίκηση είτε για εκμετάλλευση.
4	Διαχείριση υδάτων	Μεταφορά τεχνογνωσίας στην αντιπλημμυρική προστασία και άρδευση.
5	Αγροτικός τομέας	Μεταφορά τεχνογνωσίας, χρήση υψηλής τεχνολογίας (θερμοκήπια), κυκλική γεωργία, βιολογικές καλλιέργειες. Ελληνικό ενδιαφέρον εκδηλώνεται και στον τομέα της ανθοκομίας, όπου η Ολλανδία κατέχει κυρίαρχη θέση σε διεθνές επίπεδο.
6	Μεταφορές-logistics	Ολλανδικό ενδιαφέρον για επενδύσεις στον τομέα μεταφορών, σε εμπορευματικά κέντρα, αποθηκευτικούς χώρους
7	Νεοφυείς επιχειρήσεις	Χρηματοδότηση, συνεργασία ολλανδικού οικοσυστήματος start ups με ελληνικές νεοφυείς επιχειρήσεις

2.3 Προτάσεις δράσεων ενίσχυσης εξωστρέφειας

- ✓ Εκδηλώσεις για προσέλκυση επενδύσεων στην Ελλάδα (Enterprise Greece).
- ✓ Ενημερωτικές εκδηλώσεις Γραφείου ΟΕΥ προς Επιμελητήρια και κλαδικούς φορείς/συνδέσμους
- ✓ Συμμετοχή ελληνικών επιχειρήσεων σε Διεθνείς Εκθέσεις για διερεύνηση της εγχώριας αγοράς.
- ✓ Εκδηλώσεις προώθησης επιλεγμένων προϊόντων (πχ γευσιγνωσία κρασιών , ελαιολάδου, επιτραπέζιων ελιών, κα)
- ✓ Εκπόνηση ερευνών αγοράς και ενημερωτικών σημειωμάτων από το Γραφείο ΟΕΥ.

3 Παράρτημα

3.1 Αναλυτικά στατιστικά στοιχεία

Εμπόριο αγαθών Ελλάδας – Ολλανδίας (2006-2023)

Έτος	Εξαγωγές προς Ολλανδία	Εισαγωγές από Ολλανδία
2006	376.523.848	2.857.078.905
2007	389.588.686	2.927.333.325
2008	470.572.430	3.194.270.169
2009	414.507.584	2.780.025.233
2010	434.404.120	2.658.697.811
2011	494.244.864	2.595.479.628
2012	443.093.561	2.276.228.075
2013	431.463.290	2.181.899.207
2014	423.185.124	2.404.812.883
2015	509.200.350	2.417.007.363
2016	612.354.364	2.452.383.211
2017	625.671.153	2.675.405.204
2018	671.652.900	2.815.047.512
2019	709.154.806	2.787.879.811
2020	692.130.063	3.021.671.927
2021	885.275.372	3.506.058.173
2022	1.210.780.882	4.491.713.643
2023	1.259.631.901	4.808.842.000

Πηγή : ΕΛΣΤΑΤ

ΚΥΡΙΟΤΕΡΕΣ ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΑΓΑΘΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΟΛΛΑΝΔΙΑ ΤΟ 2023
(σε τετραψήφιο επίπεδο Διεθνούς Ταξινόμησης Συνδυασμένης Ονοματολογίας - CN4)

4ψήφιο κεφάλαιο συνδυασμένης ονοματολογίας	αξία χιλ. €	% επί συνόλου	αξία χιλ €	% επί συνόλου	μεταβολή 2023/22 %
'2710' Λάδια από πετρέλαιο ή από ασφαλτούχα ορυκτά. Παρασκευάσματα περιεκτικότητας κατά βάρος >= 70% σε λάδια από πετρέλαιο ή σε ασφαλτούχα ορυκτά	219,136	18.3%	318,485	25.0%	45.3%
'3004' Φάρμακα που αποτελούνται από προϊόντα αναμειγμένα ή μη αναμειγμένα, παρασκευασμένα για θεραπευτικούς ή προφυλακτικούς σκοπούς	102,691	8.6%	112,335	8.8%	9.4%
'0305' Ψάρια, κατάλληλα για τη διατροφή του ανθρώπου, αποξηραμένα, αλατισμένα ή σε άρμη. Ψάρια, κατάλληλα για τη διατροφή του ανθρώπου, καπνιστά, έστω και ψημένα	59,783	5.0%	47,913	3.8%	-19.9%
'7606' Ελάσματα και ταινίες, από αργίλιο, με πάχος > 0,2 mm	42,027	3.5%	42,795	3.4%	1.8%
'0302' Ψάρια, βρώσιμα, νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη (εκτός από φιλέτα και άλλη σάρκα ψαριών της κλάσης 0304)	38,984	3.3%	37,134	2.9%	-4.7%
'7604' Ράβδοι και είδη με καθορισμένη μορφή, από αργίλιο, π.δ.κ.α.	43,865	3.7%	33,863	2.7%	-22.8%
2404' Προϊόντα που περιέχουν καπνό, ανασχηματισμένο καπνό, νικοτίνη ή υποκατάστατα καπνού ή νικοτίνης, προοριζόμενα για εισπνοή χωρίς καύση.	3,903	0.3%	32,504	2.5%	732.8%
8544' Σύρματα, καλώδια (στα οποία περιλαμβάνονται και τα ομοιαζονικά καλώδια) και άλλοι αγωγοί με ηλεκτρική μόνωση (έστω και βερνικωμένα ή ανοδικώς οξειδωμένα), εφοδιασμένα ή όχι με τεμάχια σύνδεσης.	8,556	0.7%	24,884	2.0%	190.8%
2008' Καρποί και φρούτα και άλλα βρώσιμα μέρη φυτών, παρασκευασμένα ή διατηρημένα, με ή χωρίς προσθήκη ζάχαρης ή άλλων γλυκαντικών ή αλκοόλης	24,445	2.0%	23,341	1.8%	-4.5%
2005' Λαχανικά παρασκευασμένα ή διατηρημένα χωρίς ξίδι, μη κατεψυγμένα (εκτός από τα διατηρημένα με ζάχαρη και εκτός από ντομάτες,μανιτάρια και τρούφες)	26,135	2.2%	23,092	1.8%	-11.6%
0406' Τυριά και πηγμένο γάλα για τυρί	18,334	1.5%	21,694	1.7%	18.3%
9999' Λοιπά προϊόντα	24,067	2.0%	19,893	1.6%	-17.3%
7601' Αργίλιο σε ακατέργαστη μορφή	268	0.0%	19,788	1.6%	7283.6%
2818' Κορούνδιο τεχνητό, χημικά καθορισμένο ή μη. Οξειδίο του αργιλίου. Υδροξείδιο του αργιλίου	25,620	2.1%	19,243	1.5%	-24.9%
8517' Τηλεφωνικές συσκευές συνδρομητών, στις οποίες περιλαμβάνονται τα τηλέφωνα για κυψελοειδή δίκτυα ή για άλλα ασύρματα δίκτυα	9,087	0.8%	16,246	1.3%	78.8%
Σύνολο	1,198,055		1,275,429		6.5%

Πηγή : Eurostat

ΚΥΡΙΟΤΕΡΕΣ ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΑΓΑΘΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΛΛΑΝΔΙΑ ΤΟ 2023
(σε τετραψήφιο επίπεδο Διεθνούς Ταξινόμησης Συνδυασμένης Ονοματολογίας - CN4)

4ψήφιο κεφάλαιο συνδυασμένης ονοματολογίας	αξία χιλ. €	% επί συνόλου	αξία χιλ €	% επί συνόλου	μεταβολή 2023/22 %
8517' Ηλεκτρικές συσκευές για την ενσύρματη τηλεφωνία ή την ενσύρματη τηλεγραφία, όπου συμπεριλαμβάνονται οι συσκευές ενσύρματης τηλεφωνίας με ασυρματικές χειροσυσκευές (ακουστικά)	398,334	9.1%	367,556	7.4%	-7.7%
3002' Αίμα ανθρώπου. Αίμα ζώων παρασκευασμένο για θεραπευτικές, προφυλακτικές ή διαγνωστικές χρήσεις. Αντιοροί και άλλα κλάσματα του αίματος	217,081	5.0%	356,422	7.1%	64.2%
0203' Κρέατα χοιροειδών, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη ή κατεψυγμένα	229,409	5.3%	295,218	5.9%	28.7%
2710 Λάδια από πετρέλαιο ή από ασφαλτούχα ορυκτά, άλλα από τα ακατέργαστα λάδια.	121,085	2.8%	292,630	5.9%	141.7%
3004' Φάρμακα (εκτός από τα προϊόντα των κλάσεων 3002, 3005 ή 3006) που αποτελούνται από προϊόντα αναμειγμένα ή μη αναμειγμένα, παρασκευασμένα για θεραπευτικούς ή προφυλακτικούς σκοπούς	199,127	4.6%	234,595	4.7%	17.8%
8471' Μηχανές επεξεργασίας δεδομένων, αυτόματες, και μονάδες αυτών. Μαγνητικές ή οπτικές διατάξεις ανάγνωσης, μηχανές εγγραφής των δεδομένων σε υπόθεμα με κωδικοποιημένη μορφή	202,733	4.7%	192,704	3.9%	-4.9%
9999' Λοιπά προϊόντα	1,921	0.0%	182,221	3.7%	9385.7%
0406' Τυριά και πηγμένο γάλα για τυρί	190,405		171,019		-10.2%
9018' Όργανα και συσκευές για ιατρική, χειρουργική, οδοντιατρική ή κτηνιατρική χρήση, ό. συμπ. οι σπινθηρογράφοι και άλλες συσκευές ηλεκτροθεραπείας	88,435	2.0%	114,217	2.3%	29.2%
0201' Κρέατα βοοειδών, νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη	101,209	2.3%	101,913		0.7%
9021' Ορθοπεδικές συσκευές και άλλες ορθοπεδικές διατάξεις, ό. συμπ. τα δεκανίκια, οι ιατροχειρουργικές ζώνες και οι επίδεσμοι. Προθέσεις και άλλα.	76,947	1.8%	98,281	2.0%	27.7%
7403' Χαλκός καθαρισμένος και κράματα χαλκού, σε ακατέργαστη μορφή (εκτός από τα μητρικά κράματα χαλκού της κλάσης 7405)	80,953	1.9%	96,963	1.9%	19.8%
8528' Τηλεοπτικοί δέκτες, είτε έχουν ενσωματωμένους δέκτες ραδιοφωνικών εκπομπών ή συσκευές εγγραφής ήχου ή εικόνων ή συσκευές αναπαραγωγής εικόνων	82,130	1.9%	81,652	1.6%	-0.6%
Milk and cream, concentrated or containing added sugar or other sweetening matter	65,247	1.5%	59,611	1.2%	-8.6%
8541' Συσκευές ημαγωγών (για παράδειγμα, δίοδοι, κρυσταλλολυχνίες, μετατροπείς με βάση ημαγωγούς).	3,436	0.1%	55,636	1.1%	1519.2%
Σύνολο	4,355,033		4,992,185		14.6%

Πηγή : Eurostat

3.2 Χρήσιμες διευθύνσεις

Ο κατάλογος που ακολουθεί είναι ενδεικτικός.

1. Ελληνικές Αρχές

Ελληνική Πρεσβεία	Τηλ: +31-70-3638700	gremb.hag@mfa.
Προξενικό Γραφείο	Τηλ: +31-70-3621780	grcon.hag@mfa.gr
Γραφείο ΟΕΥ	Τηλ: +31-70-3561199	ecocom-hague@mfa.gr
ΕΟΤ	Τηλ. +31-20-6248786	www.grieksverkeersbureau.nl

2. Οικονομικοί Φορείς

Οργανισμός Επενδύσεων	Τηλ: + 31-70-3798000	www.rvo.nl
Ολλανδική Στατιστική Υπηρεσία	Τηλ.: +31-70-3373800	www.cbs.nl
Ολλανδικό Γραφείο Οικονομικής και Πολιτικής Ανάλυσης	Τηλ.: +31-70-3383380	www.cpb.nl
Ολλανδική Υπηρεσία Ξένων Επενδύσεων	Τηλ.: +31-88-6021142	www.investinholland.com
Ολλανδική Αρχή για τις Χρηματοοικονομικές Αγορές		www.afm.nl

3. Τράπεζες

Τράπεζα της Ολλανδίας	Τηλ.: +31-20-5249111	www.dnb.nl
ABNAMRO	Τηλ: +31-20-6289898	www.abnamro.nl
ING	Τηλ: +31-20-5415411	www.ing.nl
Rabobank	Τηλ.: +31-30-216000	www.rabo.nl
SNS Bank	Τηλ.: +31-30-6333000	www.snsbank.nl
ASN Bank	Τηλ.: +31-70 3569335	www.asnbank.nl

4. Εμπορικά Επιμελητήρια

Εμπορικό Επιμελητήριο Ολλανδίας	Τηλ. +31-88-5851585	www.kvk.nl
---------------------------------	---------------------	------------

5. Διπλωματικές Αποστολές

www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/ambassades-consulaten-en-overige-vertegenwoordigingen#ref-minbuza

6. Σημαντικότερα Ολλανδικά Υπουργεία

Υπουργείο Εξωτερικών	Τηλ.: +31-70-3486486	www.government.nl/mfa
Υπουργείο Οικονομίας	Τηλ : +31-70-3428000	
www.government.nl/ministries/ministry-of-finance		
Υπουργείο Οικονομικών Υποθέσεων & Κλίματος	Τηλ.: +31-70-3798911	
www.government.nl/ministries/ministry-of-economic-affairs-and-climate-policy		
Υπουργείο Άμυνας	Τηλ.: +31-70 3188188	www.defensie.nl
Υπουργείο Γεωργίας	Τηλ.: +31-702140214	
https://www.government.nl/ministries/ministry-of-agriculture-nature-and-food-quality		

7. Διεθνείς Οργανισμοί

Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο	Τηλ.: +31-70-5158515	www.icc-cpi.int
Διεθνές Δικαστήριο	Τηλ.: +31-70-3032323	www.icj-cij.org
Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο για την πρώην Γιουγκοσλαβία	Τηλ.: +31-70-5128953	www.icty.org
Οργανισμός για την απαγόρευση Χημικών Όπλων	Τηλ.:+31-70-4163300	www.opcw.org
Μόνιμο Διαιτητικό Δικαστήριο	Τηλ.: +31-70-3024165	www.pca-cpa.org
Europol	Τηλ.:+31-703025000	www.europol.europa.eu
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Φαρμάκων	Τηλ.:+31-887816000	www.ema.europa.eu

8. Διοργανωτές εκθέσεων

Jaarbeurs Utrecht	www.jaarbeurs.nl
Rai Amsterdam	www.rai.nl
Rotterdam Ahoy	www.ahoy.nl

9. Διάφορες ενώσεις & οργανώσεις

Ολλανδική Κυβέρνηση	www.government.nl
Υπηρεσία Ολλανδικής Επιχειρηματικότητας	www.english.rvo.nl
Αρχή ελέγχου ασφάλειας τροφίμων & καταναλωτικών προϊόντων	www.vwa.nl
Σύνδεσμος Βιομηχανίας & Εργοδοτών (ΣΕΒ)	www.vno-ncw.nl
Σύνδεσμος Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων	www.mkb.nl
Ομοσπονδία Ολλανδικών Συνδικάτων	www.fnv.nl
Εφορία	www.belastingdienst.nl
Υπηρεσία φορολογικών πληροφοριών και ερευνών	www.fiod.nl
Οδηγός διεθνών επιχειρήσεων	www.nlinbusiness.nl
Υπηρεσία Μετανάστευσης και Πολιτογράφησης	www.ind.nl
Οργανισμός για εφαρμοσμένη επιστημονική έρευνα	www.tno.nl
Λιμήν του Ρότερνταμ	www.portofrotterdam.com
Κοινωνικό και Πολιτιστικό γραφείο σχεδιασμού της Ολλανδίας	www.scp.nl
Γραφείο πνευματικής ιδιοκτησίας της Μπενελοούξ	www.boip.int
Γραφείο διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας	www.agentschapnl.nl/octrooicentrum
Γραφείο επιχειρήσεων	www.rvo.nl/innovatie
Ένωση πανεπιστημίων	www.vsnu.nl
Οργανισμός διεθνής συνεργασίας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση	www.nuffic.nl

Τεχνολογία τροφίμων	www.foodtechholland.nl
Ομοσπονδία γεωργίας και κηπευτικής	www.lto.nl
Οργανισμός χημικής βιομηχανίας	www.vnci.nl
Ολλανδική πλατφόρμα εξαγωγών για ολλανδικές εταιρείες καθαρής τεχνολογίας www.cleantechholland.nl	
Ένωση προμηθευτών περιβαλλοντικής τεχνολογίας	www.vlm.fme.nl
Τομέας υψηλής τεχνολογίας	www.hollandhightech.nl
Ολλανδική ένωση φυτικού πολλαπλασιαστικού υλικού	www.plantum.nl
Ολλανδική δημοπρασία λουλουδιών	www.floraholland.com
GREENPORT. Ολλανδική αγροτική συνεργασία	www.greenportholland.com
Βιοεπιστήμες και τομέας υγείας	www.lifescienceshealth.com
Διεθνές συμβούλιο διαμονής	www.hidc.nl
Αεροδρόμιο του Άμστερνταμ , Schiphol	www.schipholgroup.com
Ναυπηγική ένωση	www.hme.nl
Διαγωνισμοί Δημόσιου Τομέα	www.aanbestedingskalender.nl